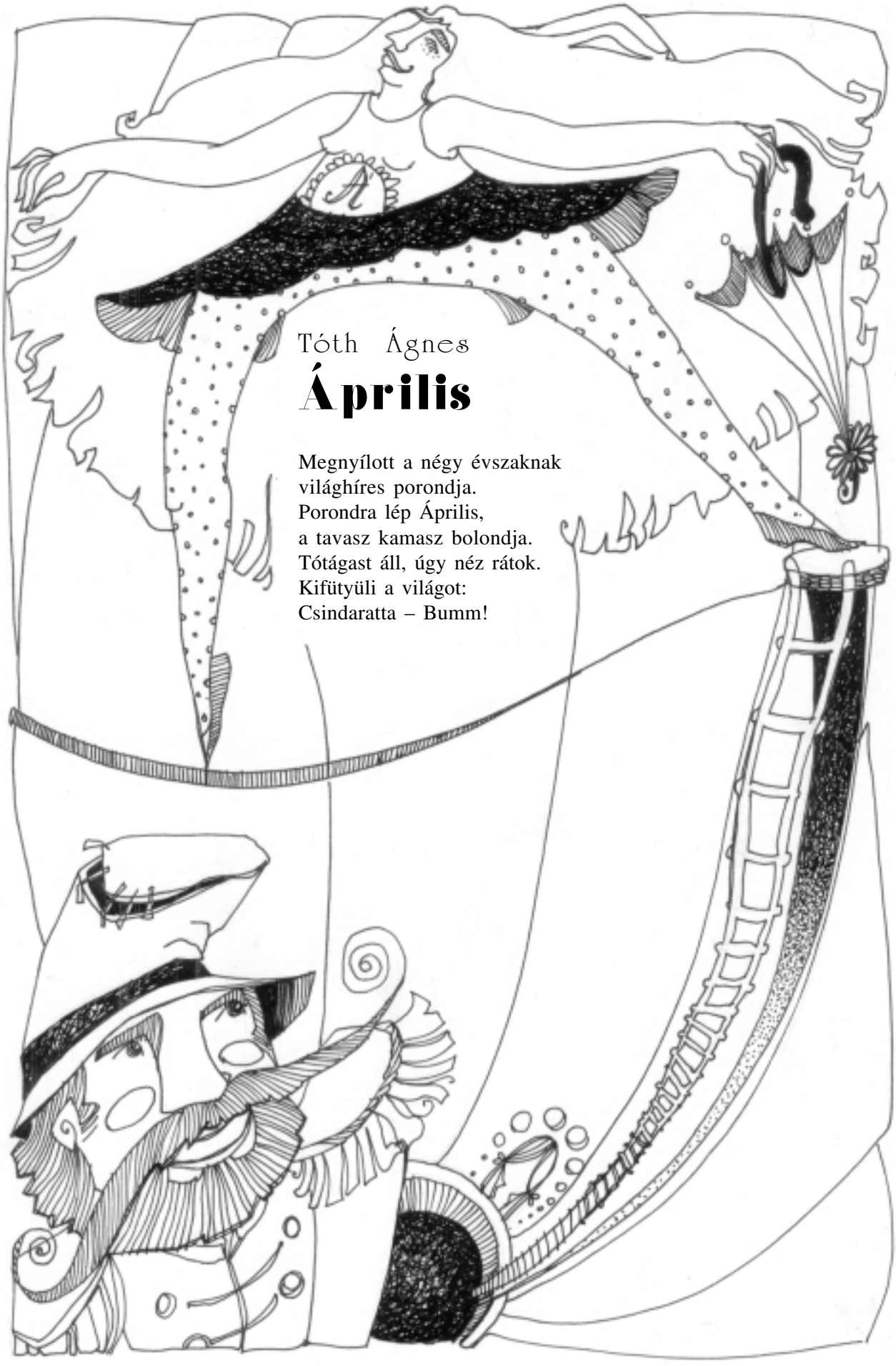

Tóth Ágnes

Április

Megnyílott a négy évszaknak
világhíres porondja.
Porondra lép Április,
a tavasz kamasz bolondja.
Tótágast áll, úgy néz rátok.
Kifütyüli a világot:
Csindaratta – Bumm!

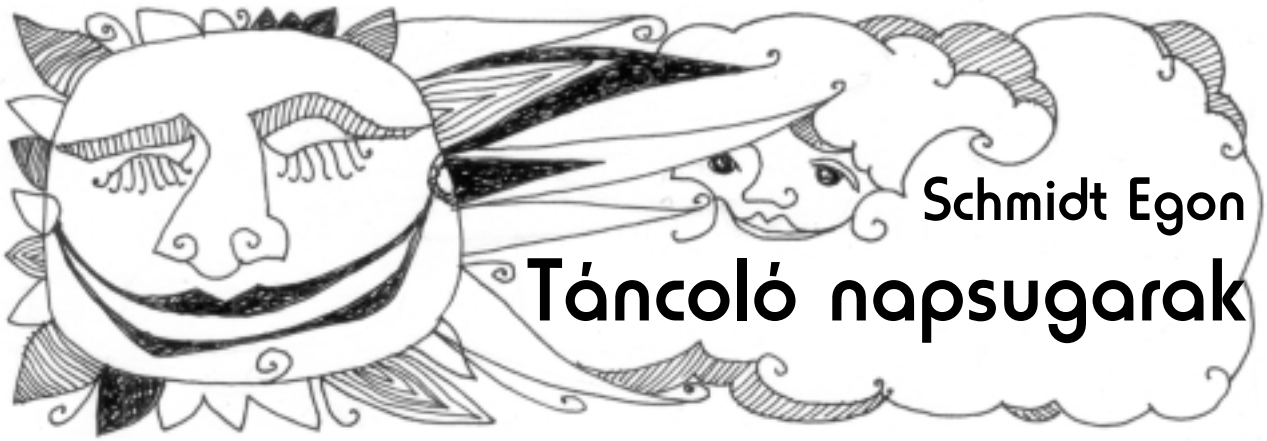

Schmidt Egon

Táncoló napsugarak

A napsütötte hegyoldalon sárgállnak a virágzó sombokrok, méhek zümmögnek körülöttük, gőzölög és kellemes, tavaszi illatot áraszt a hó nyomása alól felszabadult avar, s a visszavonuló télre legfeljebb az árnyékos oldal hűvös teknőiben visszamaradt, szennyes hófoltok emlékeztetnek. Az ég kékje villódzik a nagy legelők szellő rezegtette tócsáinak vizében, messze száll a bíbicek jajgató kiáltása, s odafent, a tétován imbolygó bárányfelhők szomszédságában ujjongva énekelnek a dél felől hazatért mezei pacsirták.

A március a rügyfakadás, az újra felcsendülő madárdal, a fakadó vizek, az első virágok, a fűzfák éledő ágait végigsimogató böjti szelek és a langyosan, sokat ígérően melegítő napsugarak hónapja. Az április minden szeszélyével együtt ennek a gyönyörű, évmilliós folyamatnak a folytatója. Szinte a szemünk előtt növekednek a fűszálak, a jövőt sejtetik a gólyafészekben frissen lerakott tojások, a bokrok között fülemülék csattognak, a vízparton újra teknősök sütkéreznek, s az erdő fái között szerényen bújnak meg a legszebb menyasszonyi ruhát idéző, hófehér virágú vadcseresznyék. A május maga a beteljesülés, a sereghajtóként érkező sárgarigó, a reszkető lábakkal első lépéseket próbálgató, néhány órás őzgidák, valamint a mind forróbban tűző napsugarak hónapja.

Minden évszaknak megvannak a maga szépségei, de ha mégis választanom kellene, biztosan a tavaszra szavaznék. Bárhol járunk is, erdőn, mezőn vagy a vizek partján, mindenütt a megújuló élet, a reményekkel teli újrakezdés ezernyi jelével találkozunk. Használjuk ki a tavaszi hétvégeket, mert nagyon sok jelenséget csak úgy érthetünk meg igazán, ha a kezdetnél is jelen voltunk. A tavasz a természet egyik legszebb színjátéka. Minden évben újra és újra felgördül a függöny, s bár a szereplők ugyanazok, soha nem tudjuk előre, mit játszanak, melyik arcukat mutatják. A suttogó lombok között, a rétek hullámzó füvében, a patakok csobogó fodrai között titkok rejtőznek, olyan titkok, amelyeknek megismerésére nem egy, hanem száz emberöltő is kevés lenne. Magam idestova hét évtizede járom és figyelem a tavaszi természetet. Néhány titkát sikerült is ellesnem, de közben jól tudom, hogy ezek a természet nagy egészében csupán parányi porszemek. De a természetjárás talán éppen ezért olyan izgalmas és érdekes. Színes, illatos, közeli és mégis megfoghatatlan, mint a tavaszi vadvizeken táncoló napsugár.

Weinrauch Katalin

Húsvétváró

Aranyágnak aranyhaját
böjti szél fésülgeti,
szálanként megcirógatja,
alákap, lebegteti.
A hajlékony aranyvesszőn
szél karjában föl meg le
csodás hangú kicsi madár
hintázgat énekelve.
Dicsérgeti az aranyág
tavaszias szépségét,
permetező aranyszirom
ékesíti énekét.
Húsvétváró pompájáról
a szép aranyvirágnak
ódákat zeng a kismadár
s hirdeti a világnak:
a napocska fenn az égen
végre nemcsak világít,
meleg fénye felkeltette
az aranyfa ágait;
ünneplőbe, színaranyba
öltöztette sietve,
kertek alatt itt a Húsvét,
a tavasz szép ünnepe.
Zöld bársonyán a tavasznak
hirdetve Feltámadást,
jön a Húsvét, a hozsannás,
s feledteti Kajafást,
kereszthalál szörnyű kínját,
Isten fia halálát,
ki megváltott bűneinktől,
hozd el, Húsvét, áldását!

Devecsery László

Húsvét

Szellő fut, szellő száll,
csókot ad szellőlány.
Nap melenget, fény mesél,
mikor a tél véget ér.

Néked int a hóvirág,
s barka bontja bársonyát.
Itt a tavasz: kikelet,
s a HÚSVÉT is közeleg.

Reviczky Gyula

Húsvét

Fakadnak már a virágok,
Kiderül az ég,
És a föld most készül ülni
Drága ünnepét.
Szíveinkben, mint a földön,
Ma öröm legyen,
Feltámadt az isten-ember
Győzedelmesen!

Aki tudja, mint töré fel
Sírját a dicső;
Aki látja, hogy a földön
Minden újra nő:
Gondoljon feltámadásra,
Mely örök leszen!
Feltámadt az isten-ember
Győzedelmesen.

Mészely József

Milyen jó, hogy festhetek...

Milyen jó,
hogy festhetek,
tar ágakra
rügyeket,
bolyhos-barka
csibéket,
s csivitelő
fecskéket,
mert ha fecskehangon
ficsereg a reggel,
bámulok a napba
ragyogó szemekkel.

Szalai Borbála

Hallod-e, vén erdő?

Ébresztő!
Ébresztő!
Hallod-e, vén erdő?
Réges-rég
nyitni kék!
Sokáig alszol még?
Mennyi nesz!
Lágy szellő súgta ezt,
lágy szellő,
szökellő,
rügyeknek hízelgő.
Minden színt
széjjelhint,
barkát fest, kökörcsint…
Ébresztő!
Ébresztő!
Tavasz lesz, vén erdő!

Wass Albert

Tavasz-várás

Érzed? Jön a tavasz,
a fák alá
már tarka-fátylú verőfényt havaz.
A messzeségből hírnök érkezett:
madár lebeg a rónaság felett
s fény szállt a holt avarra: Hóvirág.
Ugye, testvér,
csábítanak most halk melódiák,
ezer kis visszatérő róna dal,
s ugye neked is tarka a világ,
s az álmaid megannyi könnyű lepkék:
már nemsokára zöldül a levél,
és visszaszáll a tavasz és a fecskék,
és a fecskékkel ő is visszatér...
Ha jönne már...
Ugye, testvér, megálmodod, mi lenne?...
S egy kis meleg
belopódzik halkan a szívedbe...

Oscar Wilde

Az önző óriás

Iskolából jövet minden délután bementek a gyerekek játszani az óriás kertjébe.

Szép, nagy kert volt, gyenge zöld fű borította. S a fű között, mint a csillagok, itt is, ott is, gyönyörű virágok nyíltak, és volt a kertben tizenkét őszibarackfa is, amelyek tavasszal rózsás, gyöngyös virágdíszbe borultak, ősszel meg súlyosan ült rajtuk az érett gyümölcs. A fákon madarak tanyáztak, és olyan édesen énekeltek, hogy a gyerekek abba-abbahagyták a játékot, és az énekre figyeltek.

– Milyen jó itt! – kiáltották egymásnak.

Egy nap aztán hazatért az óriás. Barátjánál volt látogatóban, a cornwalli óriásnál, és hét esztendeig időzött nála. De hogy letelt a hét év, s ő elmondta már minden mondanivalóját, hiszen a szó belőle sem áradt parttalan, elhatározta, hogy hazatér a kastélyába. Amikor megérkezett, látta, hogy a kertben gyerekek játszanak.

– Mit csináltok ti itt? – kiáltott rájuk durva, nagy hangon, és a gyerekek elszaladtak.

– Az én kertem az én kertem – mondta az óriás –, ezt mindenki beláthatja, és én nem engedem meg, hogy bárki is játsszék benne. – Magas fallal vette hát körül és kiakasztott egy táblát:

A KERTBE LÉPNI
SZIGORÚAN TILOS!

Igen-igen önző óriás volt.

Szegény gyerekeknek most már nem volt hol játszaniuk. Próbáltak ugyan játszani az országúton, de az országút nagyon poros volt, tele éles kövekkel, sehogyan sem tudták megszokni. Így aztán iskola után rendesen a magas falat kerülgették és a túloldali szép kertről beszélgettek.

– Milyen jó is volt odabent – mondogatták.

Aztán megjött a tavasz, s az egész vidék telis-tele lett apró bimbókkal és kicsi madarakkal. Csupán az önző óriás kertjében maradt meg a tél. A madarak, nem lelvén a gyerekeket, nem énekeltek benne, és a fák is elfelejtettek virágozni. Egyszer egy szép virágszál kidugta mégis a fejét a fűből, de amikor meglátta a tiltó táblát, annyira megsajnálta a gyerekeket, hogy visszabújt a mélybe, és aludt tovább. Nem érezte jól magát ott senki, csak a hó meg a fagy.

– A tavasz megfeledkezett erről a kertről – kiáltották –, így hát itt élünk majd egész éven át.

A hó beborította a gyepet fehér köpönyegével, a fagy pedig beezüstözte a fákat. Aztán meghívták az északi szelet, hogy lakjék náluk, és az északi szél el is jött. Bundájába burkolózott, és egész nap ott süvített a kertben, és lefújta a kémények tetejét.

– Pompás egy zug ez – mondta –, hívjuk meg vendégül a jégesőt is.

Így aztán eljött a jégeső is. Minden álló nap három óra hosszat dörömbölt a kastély fedelén, míg össze nem törte majd mind a cserepeket, aztán körbe-karikába szaladgált a kertben, sebesen, ahogy csak tőle telt. Ruhája szürke volt, és lehelete akár a jég.

– Nem értem, miért késik olyan sokáig a tavasz – mondta az önző óriás, amint az ablakban ült és kitekintett a hideg, fehér kertre –, remélem, majd csak megváltozik az idő.

De a tavasz nem jött el, se a nyár. Az ősz arany gyümölcsökkel díszítette a kerteket, de az óriás kertjének nem adott semmi díszt. – Túlságosan önző – mondta az ősz. Így aztán tél volt a kertben szakadatlanul; északi szél és jégeső, fagy és hó járták táncukat a fák között.

Egy reggel az óriás ébren feküdt az ágyában, amikor egyszerre csak valami gyönyörűséges zenét hallott. Olyan édesen szólott, hogy azt gondolta, bizonyára a király zenészei vonulnak arra. Pedig valójában csak egy kis kenderike fütyörészett az ablak előtt, de az óriás olyan régen nem hallott a kertjében madárfüttyöt, hogy most úgy tetszett neki, ez a leggyönyörűbb muzsika a világon. És egyszerre csak a jégeső abbahagyta táncát a feje fölött, az északi szél se süvített többé, és a nyitott ablakon át gyönyörűséges illat szállt be hozzá.

– Azt hiszem, megjött végre a tavasz – mondta az óriás; és kiugrott az ágyból és körülnézett.

És ugyan mit látott?

Bizony csodálatos dolgokat. A fal egy kis hasadékán bemásztak a gyerekek, és most odafenn ültek a fák ágai között. Amerre csak nézett, mindegyik fán egy kisgyerek. És a fák, örömükben, hogy a gyerekek visszatértek, egyszeriben kivirultak, és gyengéden lengették ágaikat a gyerekek feje fölött. Madarak repkedtek körülöttük és boldogan csicseregtek, és a virágok kidugták a fejüket a zöld fűből és mosolyogtak. Bizony, gyönyörűség volt nézni. Csupán az egyik sarokban volt még mindig tél. Legtávolabbi zuga volt a kertnek, és egy kisfiú

állt benne. Olyan kicsi volt, hogy nem érte el a fa alsó ágait, csak kerülgette, kerülgette és keservesen sírt. A szegény fát pedig egyre jég és hó fedte, és az északi szél zúgott, süvített körülötte. – Kapaszkodj fel, fiacskám – biztatta a fa és lehajtotta ágait, amilyen alacsonyra csak tudta; de a fiúcska nagyon is kicsi volt.

És az óriás szíve ellágyult, amint kitekintett.

– Mennyire önző voltam – mondta. – Most már tudom, miért nem akart eljönni ide a tavasz. Fölteszem azt a szegény kisfiút a fa tetejére, és azután lerontom a falat, hadd játsszanak örökkön-örökké kertemben a gyerekek. – És bizony nagyon bánta, amit tett.

Lesurrant hát a lépcsőn, nagy óvatosan kinyitotta a főkaput és kilépett a kertbe. De a gyerekek, mihelyt megpillantották, úgy megijedtek, hogy elszaladtak mind, és a kertben újra tél lett. Csak az az egy kisfiú nem szaladt el, mert a szeme tele volt könnyel, és nem látta, hogy az óriás közeledik. És az óriás odalopózott a háta mögé, gyengéden megfogta és föltette a fa tetejére. És a fa azon nyomban kivirágzott, madarak szálltak ágaira és fütyürésztek, és a kisfiú kinyújtotta a karját és átölelte az óriás nyakát és megcsókolta. És a gyerekek, amikor látták, hogy az óriás nem gonosz többé, visszaszaladtak, és velük együtt visszatért a tavasz is.

– Legyen tiétek ez a kert, gyermekeim – mondta az óriás, és fogott egy hatalmas fejszét, és lerontotta a falat. És amikor az emberek déli tizenkét órakor piacra mentek, ott lelték az óriást: játszadozott a gyerekekkel a leggyönyörűbb kertben, amelyet valaha is látott a világ.

Egész álló nap együtt játszottak, és amikor beesteledett, a gyerekek odamentek az óriáshoz, hogy elbúcsúzzanak tőle.

– De hát hol van az a kis társatok? – kérdezte az óriás. – Akit feltettem a fára.

Mindnyájuk közül ezt a kisfiút szerette a legjobban, mert az megcsókolta.

– Nem tudjuk, hova lett – felelték a gyerekek. – Elment már.

– Mondjátok meg neki, hogy jöjjön el holnap, de biztosan – mondta az óriás. De a gyerekek azt válaszolták, hogy nem tudják, hol lakik, és nem is látták azelőtt soha; és az óriás nagyon elszomorodott.

Minden délután, mihelyt vége volt az iskolának, a gyerekek eljöttek és játszottak az óriással. De az a kisfiú, akit az óriás úgy megszeretett, nem jött el soha többé. S bár az óriás nagyon kedves volt, mégis majd elepedt kis barátja után és gyakran emlegette.

– Hogy szeretném látni! – mondogatta.

Teltek, múltak az évek, és az óriás megöregedett és elgyengült. Nem tudott már játszani se, csak egy nagy karosszékben üldögélt, s onnan figyelte a gyerekek ugrándozását, és gyönyörködött a kertjében.

– Sok szép virágom van – mondta –, de mégis a gyerek a legszebb virág.

Egy téli reggel, öltözködés közben, kitekintett az ablakán. Már nem gyűlölte a telet, mert tudta, nem más az, mint az alvó tavasz, és csak pihennek ilyenkor a virágok.

Hirtelen ámulva dörzsölte meg a szemét, és nézett, egyre csak nézett

Mert bizony csoda dolgot látott! A kert legtávolabbi sarkában gyönyörű fehér virágba borult az egyik fa. Ágai aranyosak voltak és ezüst gyümölcsök csüngtek róluk, és a fa alatt ott állt az a kisfiú, akit úgy szeretett.

Nagy-nagy örömében lefutott a lépcsőn az óriás, s ki a kertbe. Keresztülvágott a gyepen, s közeledett a gyerekhez. És amikor odaért hozzá, elvörösödött haragjában és azt mondta:

– Ki merészelt sebet ütni rajtad?

Mert a kisfiú tenyerét két szög járta át, és két szög járta át kicsi lábát.

– Ki merészelt sebet ütni rajtad? – kiáltotta az óriás. – Mondd meg nekem, hadd veszem legsúlyosabb kardomat, hadd vágom ketté!

– Megállj – felelte a gyerek –, mert az én sebeim a szeretet sebei.

– Ki vagy te? – kérdezte az óriás, és szívét megfoghatatlan félelem szorította össze, és térdre borult a gyerek előtt.

A gyerek pedig rámosolygott az óriásra, és így szólt hozzá: – Egykor te játszani hagytál engem a te kertedben; de ma te jössz el velem az én kertembe, a Paradicsomba.

És amikor a gyerekek aznap délután beszaladtak a kertbe, holtan lelték az óriást a fa alatt, amely telis-tele volt fehér virággal.

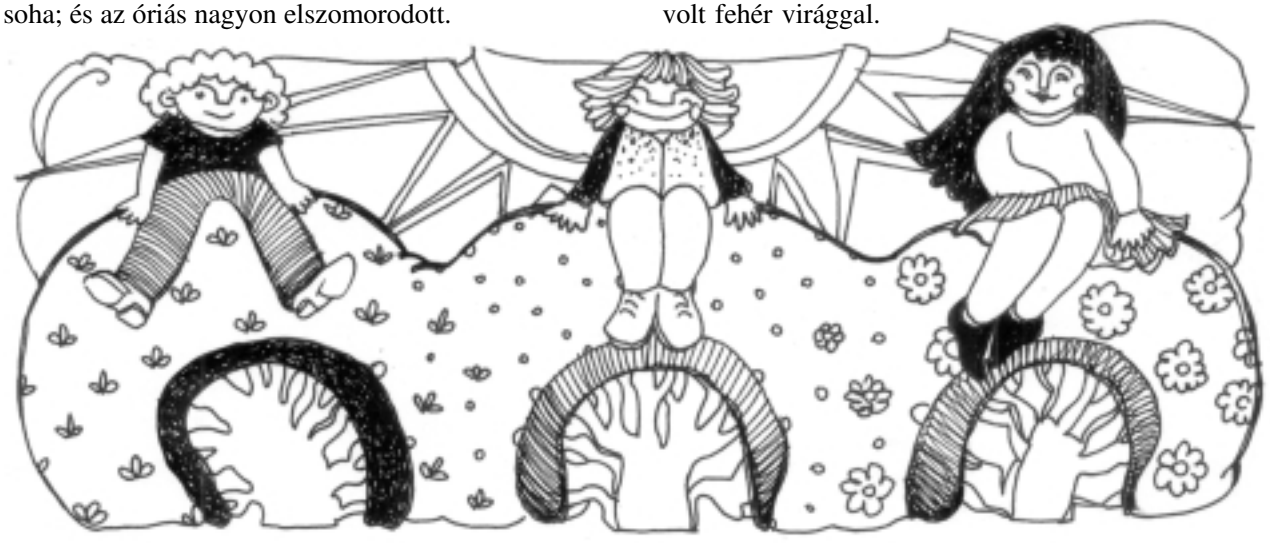

Szilágyi Domokos

Egyedem-begyedem

– Egyedem-begyedem,
ez a tücsök-egyetem?
– Arrább tessék, Feketerigó,
itt a Cserebogár-mulató.

– Egyedem-begyedem,
mi csücsül a fejeden?
– Három csillag, két cinege
hussant az imént épp ide le.

– Egyedem-begyedem,
mi marad a kezemen?
– Tulipánillat, szegfűlevél,
mosolya éppen a szívemig ér!

Tóth Ágnes

A földrajz a kedvenc tárgyam

A földrajz a kedvenc tárgyam,
elhajózni minden vágyam.
Tengerek és óceánok,
oly kíváncsi vagyok rátok.
Órán el-elkalandozom,
Afrikáról álmodozom,
nem felelek semmi áron,
túl vagyok a láthatáron.

Horgas Béla

Tavaszi történet

Szervusz, mókusz, szólt a krókusz,
tavasz van már? Te mit gondolsz?
Ugyan, krókus, így a mókus,
minek ez a hókus-pókus?
Mit kérdezel? Nem hírt hoztál?
Talán meg is náthásodtál,
vagy pösze vagy, pici krókus,
mondd utánam szépen: mókus.
Pösze, te meg pisze, mókusz,
vágott vissza a kis krókusz.

Napestig így viccelődtek,
zöldült a hegy, rügyek nőttek,
a mókus bukfencet vetett,
a krókusz azt mondta, remek,
és barátok lettek, tényleg.
Tavasszal ez megtörténhet.

Nikolin Éva

Tisza

Azt álmodta a Tisza
csillagot virágzik
napot iszik reggelire
holdat vacsorázik
reggelre a csillagálom
szétfutott az égen
és az álomcsillagokból
pitypang nőtt a réten

Április Lajos

Ti-ti-ti

Párás a reggel. Szól a nyaktekercs.
Milyen egyszerű, édes kicsi vers:
Ti-ti-ti-ti-ti! S mindig ugyanaz.
De benne lobog az egész tavasz.

Vlagyimir Lifsic

Békaverseny

Én szebb kvagyok.
Én szebb kvagyok.
Béka békát így heccel.

Kvak, kvak, kvak,
kvak, kvak, kvak,
kvakuljak meg, ha tetszel.

Veress Miklós fordítása

Gazdag Erzsi

Fecskehíradó

– Csivitt-csivitt – zeng a szó,
szól a fecskehíradó.

Tegnap óta hallgatom,
behallik az ablakon.

Hajnal óta rákezdte
a fészekben két fecske.

Csak ezt fújja: – Csitt-csivitt,
itt a tavasz, itt van, itt!

René Guillot

Szivárványos mese

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy gyíkocska, akit Kaméleonnak hívtak. Ez a Kaméleon igencsak elégedetlenkedett, pedig megvolt mindene, ami kellett: tekergőző farka, lába, foga és kicsi, ravasz szeme. Ám a kis gyík mégis elégedetlen volt a sorsával, nagyon elégedetlen.

„Minden állatnak van szép ruhája, csak nekem nincs" – kesergett, bánkódott magában.

Vágyakozva figyelte a levegőben röpdöső madarakat, akik ezer színben pompáztak: a papagájok pirosban és zöldben, a kolibrik aranysárgában, a rigók kékben-feketében, a szarkák fehér foltokkal tarkított szürkében…

A levegőég minden madara szépséges tollruhát viselt.

Kaméleonnak nem volt se csőre, se tollazata. Egy faágra kapaszkodva, sóvárogva nézte az erdő állatait, amint a magas fűben vonultak: az oroszlán rőtvörös szőrzetét, a párduc pettyes kabátját, a majmok gyönyörű, hosszú szőrű bundáját. A szegény kis gyíkocskának bezzeg se ilyen, se olyan bundája nem volt. Se szőre! Se tolla! Teljesen csupasz volt.

Úgy érezte, nincs nála szerencsétlenebb állat a föld kerekén. Vigasztalhatatlanul szomorú volt, egyre csak búslakodott ruhátlansága miatt a mi kis Kaméleonunk. Hol talál magának való ruhát? Valami szépet? Valami olyasmit, mint a többi állaté?

Búcsút mondott az erdőnek, és útra kelt. Egyszer csak egy kis faluhoz ért. Megkereste a takács házát, a takácsét, aki tarka fonalakból szőtte a szebbnél szebb kelméket.

– Jó napot, takácsmester! – köszönt illedelmesen a Kaméleon.

– Jó napot, gyíkocska! Mi járatban vagy itt nálam?

– Egy rend ruhát szeretnék csináltatni, olyan gyönyörűt, mint a többi állaté: olyan tollsapkát, mint a madaraké, olyan szőrmekabátot, mint az oroszláné. Szeretném, ha olyan szép öltözéket készítenél nekem, amilyen szépet csak tudsz, mert csupasz vagyok, látod, teljesen csupasz.

– No nézzék csak a kis szemtelent! – pattogott a takács. – Azt képzeli, nincs jobb dolgom, mint ilyen jöttment gyíkoknak ruhát szabni. Szedd a lábad, de gyorsan!

Kaméleon visszatért az erdőbe, és boldogtalanabb volt, mint valaha. Egyre csak balsorsán kesergett. Azt képzelte, minden állat manccsal mutogat rá, mély megvetéssel:

– Nini, a kis gyíkocska! Csupasz! Látjátok, teljesen csupasz!...

Egy nap, amikor az eső elállt, szivárvány tündökölt a bozótos felett. Micsoda színek szikráztak! Lila, ibolya, kék, zöld, sárga, narancs és vörös…

A kis gyík a szivárvány lábához érkezett. Váratlanul egy hang szólalt meg egészen közelről:

– Kaméleon, Kaméleon…

– Ki szólít engem?

– Aziza. Én, Aziza… Hallottál már rólam?

– Ó, igen, Aziza, hallottam már rólad! Te vagy az erdő szelleme. De sehol se látlak!

– Nem is láthatsz, és nem is fogsz soha látni gyíkszemeddel, én láthatatlan vagyok, de tudom, hogy nagyon boldogtalan vagy.

– Ó, igen, boldogtalan, rettenetesen boldogtalan, ó, ha tudnád…

– De hiszen tudom, azért vagy boldogtalan, mert csupaszon jársz-kelsz, mert nincs szép toll- vagy szőrruhád, mint az erdő többi állatának.

– Hát igen, Aziza, ez az igazság! Talán csak nem egy ruhával akarsz megajándékozni?

– De bizony, épp hogy azt akarom. Figyelj rám! Látod ezt a szivárványt? Igen? És vannak hegyes kis körmök a lábadon, igaz? Nos, rajta, kapaszkodj fel a szivárványra, egészen magasra, és akkor neked is lesz szép ünneplőruhád, akárcsak a többi állatnak.

Nem kellett kétszer mondani Kaméleonnak, máris nekiiramodott. Követte a ragyogó fényív hajlását, s már siklott is, először a sárga csíkban, aztán hopp, átugrott a kékbe, ott siklott, majd áthengeredett a zöldbe, egy újabb ugrás, és már az ibolyában görgött, majd visszahuppant a kékbe, úgy mártózott meg benne lehunyt szemmel, mintha a tengerbe merült volna… és hopp, máris a vörös csíkban találta magát. Ebben a színáradatban maga is kékké, majd zölddé s végül vörössé vált.

Amikor elérkezett a szivárvány legtetejére, egyszer csak csúszni kezdett, tehetetlenül csúszni lefelé. Megállíthatatlanul egyre lejjebb és lejjebb csúszott a színcsíkokban, mígnem hirtelen földet ért, azazhogy pipacsot…

– Nicsak, nicsak – mondta a rigó, aki éppen ott röpdösött –, nicsak, nicsak, mi történt Kaméleonnal! Egészen vörös lett!

És igaza volt. De nem sokáig. Mert a gyíkocska, miután kialudta magát egy zöld levélen, és este felébredt, hallotta, amint egy kis majom megjegyzi: – No lám, no lám, mi történt Kaméleonnal, egészen zöld lett!

Azóta, hogy végigkapaszkodott a csodálatos színekből szőtt szivárványsávon – hála a jó szellemnek –, Kaméleon tetszése szerint váltogathatja ruháit.

Ha aranysárga virágcsokron pihen, sárgára változik; ha a mocsári nefelejcsen, égszínkékre. És piros, mint a pipacs, ha az erdő tűzvirágai között sétál.

Kaméleon immár boldog. Ő a legelegánsabb a bozótos összes állata közül. Neki minden nap ünnep, mindig más és más díszben pompázik.

Zelk Zoltán

A pipacs és a búzavirág

Az eső elállt, az érett búzakalászok táncba kezdtek az újból előbúvó nap alatt, s dúdolva, zizegve hajladoztak a szélben. A pipacsnak meg egyenest olyan jókedve kerekedett, hogy így szólt a kék búzavirághoz:

– Gyere, játsszunk valamit!

– Jó – felelte a búzavirág –, énekeljünk mi is versenyt a kalászokkal!

– Azt nem, a kalászoknak sokkal szebb hangjuk van. Csak zizegjenek magukban.

– Nagyszerű! – kiáltotta el magát a búzavirág. – Játsszunk bújócskát!

A pipacs boldogan beleegyezett, nem látta, hogy a búzavirág ravaszkásan mosolyog.

– Te leszel a hunyó – szólt a búzavirág –, én most elbújok, és keressél meg!

A pipacs erre lehunyta piros szirmait, majd tízet számolt, s elindult keresni a búzavirágot. De bizony hiába, mert az úgy elbújt a búzatáblában, hogy három nap, három éjjel se lehetett volna megtalálni. Végre is a pipacs megunta a keresgélést, és elkiáltotta magát:

– Bújj elő, nem játszom tovább!

Hát a búzavirág éppen előtte ugrott föl nagy nevetve.

– Látod, itt voltam az orrod előtt, mégse találtál meg!

Erre mérges lett a pipacs, és így szólt:

– Nem bánom, játsszunk tovább. Most én bújok el.

Úgy csinált, mintha elindulna a búzatábla végére, de hirtelen lehajolt. Gondolta, úgy tesz, mint a búzavirág, ott marad a helyén, az meg hadd keresse őt a tábla végén. Alig tudott felállni a csodálkozástól, mikor kisvártatva megérintette a búzavirág, és rákiáltott:

– Megvagy!

Szégyellte most már magát, ezért újból megkérte a búzavirágot, hogy játsszanak még tovább.

– Még egyszer elbújok – mondta –, most próbálj megtalálni!

Most már a búzatábla legvégén bújt el, de hiába, mert a búzavirág ott is rögtön megtalálta.

– Most már látom, ügyesebb vagy nálam – mondta, és szomorúan lehajtott szirmokkal indult visszafelé. Egy arra szálló fürj megsajnálta, és vigasztalni kezdte:

– Dehogyis ügyesebb, csak ravaszabb nálad! Azért ajánlotta, hogy bújócskát játsszatok, mert téged könnyű megtalálni. A te piros színed kivirít a búzából, míg ő úgy elbújhat, hogy senki se találja meg!

– Hogy én erre nem gondoltam! – kiáltotta mérgesen a pipacs, és három napig rá sem nézett a búzavirágra. Csak aratás után békültek ki, amikor ott feküdtek a lekaszált búza között, s egy kislány fölszedte és csokorba kötötte őket.

Tóth Elemér

Szivárvány

A szivárvány ruhája,
ugyebár,
kék, zöld, lila és sárga,
ugyebár,
kifutok a határba,
ugyebár,
odaállok alája,
ugyebár.

Odaállok alája,
ugyebár,
kifutok a határba,
ugyebár,
kék, zöld, lila és sárga,
ugyebár,
a szivárvány ruhája,
ugyebár.

Boldog, aki nem jár gonoszok tanácsán

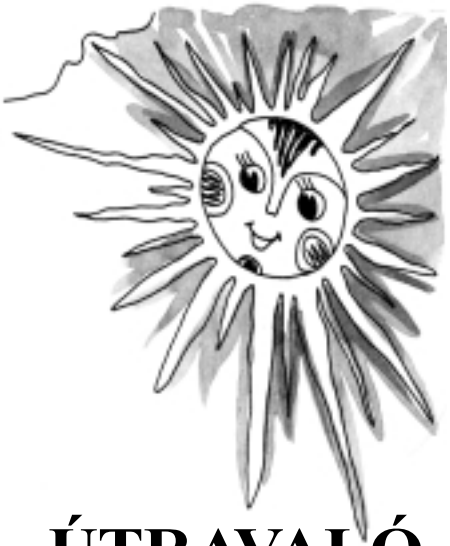

ÚTRAVALÓ

– Mi történt veled, Tücsök, csak most jössz az iskolából?

– Igen, a tanító néni megbüntetett, pedig nem is én voltam a hibás! Danka mondta, hogy nyugodtan elrakhatom a földön talált tollat, aztán kiderült, hogy a padtársamé. De hát honnan tudhattam volna, hogy kié?

– Szóval te nem is vagy hibás, mert becsaptak? Nem tehetsz róla, hogy hozzád került a toll?

– Persze, hogy nem! Danka a hibás!

– Ha ilyen éleslátóan meg tudod találni a bűnöst, akkor talán tudsz nekem segíteni. Jarinka, a házatlan csiga járt tegnap nálam, és arra kért, segítsek neki. Egy nap az történt…

Jarinka, a házatlan csiga épp hazafelé tartott sétájából, amikor egy csodálatos házat pillantott meg. Fényes házfalán hasra vágódtak a napsugarak, csavart tetején látszott, hogy gazdája nagyon körültekintően, gondosan tervezte meg, melyik emelet hogyan illeszkedjen az alaphoz.

– Micsoda gyönyörűség! – mondta Jarinka, s le sem tudta venni a szemét a házról.– Mit nem adnék, ha az enyém lehetne! Mindennap takarítanám, fényesre dörzsölném a falát, naptól, széltől óvnám…

– De buta vagy, Jarinka – kacagta ki Csircserr, a szarka. – Mit sóhajtozol itt a ház tövében? Te látsz itt bárkit is? Ha neked lenne egy ilyen házad, biztosan nem hagynád tárva-nyitva! Nincs ennek a háznak gazdája, ha jól tudom, nemrég költözött át a másvilágra szegényke. Foglald el nyugodtan, én is így szoktam tenni. Ha valami megtetszik, és nincs gazdája, akkor elhozom, miért menjen tönkre? A háznak az a feladata, hogy védje a gazdáját, de ha nincs gazdája, akkor csak a helyet foglalja.

Jarinka bizalmatlanul pislogott Csircserre. Nem volt épp jó híre a szarkának, barátai sokszor beszéltek gúnyolódva róla, tolvajnak, semmirekellőnek tartották a madarat. Persze lehet, hogy csak irigységből, hiszen Csircserr háza köztudottan tele volt szebbnél szebb tárgyakkal. És végül is igaza van, ha úgysincs gazdája a háznak…

– Mi van, Jarinka, gyáva vagy? Ne félj, nem harap a ház! – gúnyolódott Csircserr, azzal kacagva otthagyta az elképedt csigát.

– Méghogy én gyáva? Hiszen ezt még a legádázabb ellenségem sem foghatja rám! Na, majd megmutatom én, mennyire nem vagyok nyúlszívű! – azzal nagy büszkén elfoglalta a kis kastélyt. Odabenn valóban úgy tűnt, hogy ugyancsak régen nem volt, aki kitakarítsa a szobát. Minden poros volt és rendetlen, mintha csak őrá várt volna.

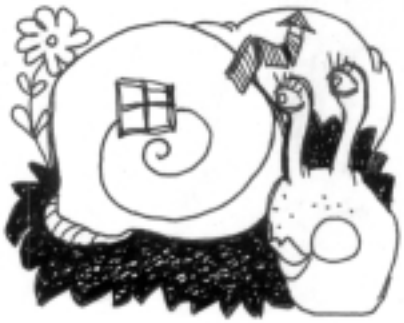

Jarinka gyors mozdulatokkal munkához látott, és néhány óra alatt belül is úgy csillogott minden, mint odakinn. A csigalány jólesően huppant le a ház elé.

A nap már lemenőben volt, Jarinka már a vacsorához készülődött, amikor furcsa szerzet toppant be a csigaház ajtaján.

– Hát te mit keresel itt? – meredt döbbenten Jarinkára.

– Hogy mit keresek itt? Te mit keresel itt? Ez az én házam, egész délután dolgoztam rajta, erre betoppansz ismeretlenül, és még csak nem is köszönsz! Miféle dolog ez?

– A te házad? Mióta? Mikor lett a tied a házam?

Jarinka iszonyú méregre gerjedt.

– Ez már több a soknál! Még hogy a te házad, hiszen hónapok óta nem lakja senki! Itt állt üresen, én meg elfoglaltam, úgyhogy keress magadnak máshol éjszakai szállást!

– Amióta az eszem tudom, itt laktam, ebben a házban. És nem hónapokig állt üresen, csak két napot. A nagy szélvihar előtt elindultam reggeliért, aztán beszorultam egy üregbe, és most tudtam csak kiszabadulni. De mondd csak, honnan vetted, hogy gazdátlan a ház?

Jarinka szemei kikerekedtek. Szélvihar? Ez megmagyarázná a felfordulást, de hát a szarka azt mondta….

– A szarka! Hiszen annak egy szava sem igaz, tolvaj volt gyermekkorától kezdve, gonosz a velejéig. Te meg egy ilyen madárban bízol? Mondhatom, szép!

Egy szó, mint száz, Jarinkának szégyenszemre el kellett kullognia a kastélyból. Mire azonban régi kuckójához ért, se híre, se hamva nem volt a faágakból összerakott meleg viskónak. Míg távol volt, valaki szétszórta a házikót, így Jarinka egy bokor aljában volt kénytelen meghúzni magát, míg rá nem talált egy valóban üres csigaházra.

– Ne haragudj, Bogi, de Jarinka esete más volt, mint az enyém, egyszerűen nem kellett volna megbízni a szarkában, hiszen tudta, hogy tolvaj, márpedig gonosz madártól nem számíthatott jószívű tanácsra.

– Igaz, csakhogy ez visszafelé is igaz. Nemcsak a tanácsadót kell alaposan megválogatni, hanem a tanácsot is nagyító alá kell tenni. Ha te végiggondolod, hogy mi van akkor, ha valaki keresni kezdi a tollat, akkor nem teszed el szó nélkül, hanem másoknál is utánakérdezel. Neked azonban túlságosan tetszett a toll, és eszedben sem volt megtalálni a gazdáját.

– Igen, igazad van, nem foghatok mindent Dankára, én is ostoba voltam, és ráadásul kapzsi is.

– Hogy legközelebb ne ess ebbe a hibába, tanulj meg egy aranymondást: Boldog, aki nem jár gonoszok tanácsán.

Olasz Tímea

Bibliai ábécé

Jóáb. Dávid unokaöccse és egyik hadseregparancsnoka. Bár ő figyelmeztette Dávidot, hogy ne számláltassa meg a népet, önző, nagyravágyó és kegyetlen ember volt. Ő ölte meg Absolont is abban a hiszemben, hogy ezzel kedvére tesz Dávidnak. Később Salamon ellen szőtt összeesküvést, s ezért Salamon kivégeztette.

Jóás. Az Ószövetségben három híres embernek is ez volt a neve. Az első Gedeon apja volt. A második Júda királya (Kr.e. 837–800), aki a derék Jójáda főpap neveltjeként „azt tette, amit helyesnek tartott az Úr". De Jójáda halála után bálványimádó lett, s amikor ezért megintette Zekarja főpap, Jójáda fia, megköveztette a főpapot. Jóás királyt végül is betegségében a saját szolgái ölték meg. A harmadik Jóás Izrael királya volt (Kr.e. 801–786), ő viszont „azt tette, amit rossznak lát az Úr".

Jób könyve. A hagyomány szerint Jób jómódú földbirtokos volt messze túl a Jordánon, Uz földjén. Nagy vagyona volt jószágban és terményben, és sok gyermeke is volt. Egyszerre azonban csapások érték. Vagyonát elvesztette, fiai szerencsétlenül jártak és meghaltak, ő pedig súlyos beteg lett. Barátai szerint ezeket a csapásokat bűnei büntetéseként kapta. Ezért kiutasították a városból, s Jób nyomorúságosan egy szemétdombon élt. Három barátja látogatta, de vigasztalás helyett csak a képzelt bűneit vetették szemére. Jób azonban egyre csak az ártatlanságát bizonygatta. Végül is Isten szavára megalázkodott, bűnbánatot tartott és kegyelmet nyert. Felgyógyult a betegségéből, s az Úr kétszeresen adta vissza neki mindazt, amit elveszített: vagyont, gyermekeket s az emberek részéről megbecsülést.

Jób könyve Jób szenvedéseinek és gyógyulásának története. Valójában egy hosszú tanköltemény, amelyet egy ismeretlen szerző írt kb. 500 évvel Krisztus előtt. Nagyon emberi történet egy jó emberről, aki tisztelte az Urat, és egész életében engedelmeskedett neki. Sokáig nem értette meg, miért kell ennyit szenvednie, végül azonban felismerte, hogy az Úr mindenhatóságával, bölcs és végeredményben az ember javát szolgáló terveivel nem perlekedhetik, csak alázattal és bűnbánattal borulhat le előtte és így találhat kegyelmet nála.

Jóel. Jóel próféciája az Ószövetségben három rövid fejezetből álló költemény. A próféta siránkozik benne a Júda földjét pusztító sáskajárás miatt, megtérésre szólít és meghirdeti az Úr Lelkének eljövetelét, amikor „fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látásokat látnak. Még a szolgákra és szolgálókra is kitöltöm Lelkemet abban az időben". De meghirdeti az „Úr nagy és félelmetes napját" is, az ítéletet, amelyet csodálatos jelek vezetnek be az égen és a földön. „De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét." Jóel könyve Kr. e. kb. 400 évvel íródott, a szerzőjéről alig tudunk valamit.

Jónás. Jónás könyve, amely Kr. e. mintegy 800 évvel íródott, abban különbözik a többi prófétai könyvektől, hogy végig egyetlen történetet mond el. Jónást az Úr Ninivébe küldi, hogy meghirdesse e gonosz város ítéletét. Ő azonban az ellenkező irányba indul el, míg egy tengeri vihar – majd kivettetése a tengerbe, ahol egy nagy hal nyeli el és három napig hordozza a gyomrában – engedelmességre nem bírja a prófétát. De amikor meghirdeti Ninive ítéletét, a város lakói bűnbánatot tartanak és megtérnek, úgyhogy Jónás hiába várja negyven napig a város pusztulását, Isten megkegyelmez Ninivének. Erre Jónás sértődötten vonul vissza, mert úgy érzi, hogy cserbenhagyta az Úr. Végül egy, a Nap melege elől neki árnyékot adó bokor elszárasztásával tanítja meg Isten Jónást arra, hogy az Úr hatalma korlátlan, nemcsak ítélete súlyosabb, hanem irgalma is nagyobb a mi emberi elképzeléseinknél.

Jónátán. Saul király legidősebb fia, Dávid barátja. Góliát legyőzése után Jónátán a saját ruhájába öltöztette Dávidot. Odaadta neki a kardját, az övét és íját, s büszke volt arra, hogy a barátja lehet. Amikor Saul féltékenységében meg akarta ölni Dávidot, Jónátán figyelmeztette a veszélyre és elősegítette a szökését. Jónátán apjával esett el a gilboai csatában. Dávid siratóés hálaadó éneke felettük az egyik legmeghatóbb költemény a Bibliában.

Joppé. A ma Jaffának nevezett és Tel Avivhoz csatolt kikötőváros Izrael, majd Júda földközi-tengeri partján. Itt szállt hajóra Jónás, amikor Ninivébe kellett volna mennie. Joppéban lakott Tábita, amikor Péter feltámasztotta őt a halálból, s itt látta Péter álmában, hogy egy nagy lepedőben mindenféle négylábú állat, csúszómászó és madár ereszkedik alá, s azokat – noha a zsidó törvények szerint tisztátalanok voltak – meg kellett ennie. Ezzel az álommal készítette elő őt az Úr, hogy elmenjen Cézáreába Kornéliuszhoz, a pogány századoshoz, és ott a pogányoknak is hirdesse az evangéliumot.

Jordán. A Biblia leghíresebb folyója. A Hermón hegyének alján ered, átfolyik a Galileai-tengeren, és sebes folyással, sok kanyarral egyre mélyebb szintre ereszkedve ömlik végül a Holt-tengerbe. Völgye a világ legmélyebb szurdokvölgye és észak–déli irányban szeli ketté Palesztinát. Ezen a folyón kellett átkelnie Józsuénak és az izraelieknek száraz lábbal, hogy elfoglalhassák az ígéret földjét. Elizeus próféta ebben a folyóban való hétszeres megfürdésre küldte el Naamánt, a szíriai vezért, hogy megtisztuljon a poklosságból. A Jordánban keresztelt Keresztelő János, és itt keresztelkedett meg Jézus is.

(Cecil Northcott *Bibliai lexikon gyerekeknek* című könyve alapján)

Olvastad már?

Ugye Te is hallottad már, amikor a felnőttek – sóhajtva, legyintve, ki pedig felháborodva – azt mondják: A mai gyerekek nem olvasnak, csak a képernyőt bámulják…

Mi másként gondoljuk. Hiszünk abban, hogy Ti is szeretitek a könyvet. Ebben a rovatunkban egy-egy közkedvelt ifjúsági regényből vagy meseregényből mutatunk be egy szemelvényt. Azok számára, akik még nem olvasták: kedvcsinálóul, azoknak pedig, akik már kétszer vagy háromszor is: az emlékek felidézéséül.

Herczeg Ferenc

Pro Libertate!

(Részlet)

5.

Délután a fejedelem magában volt a munkácsi vár könyvtártermében. Nem olvasott, csak szórakozottan járt-kelt az aranyhátú, bőrkötéses könyvekkel rakott polcok közt.

Végül belépett az, akire várt: Vay Ádám. Papírlapot hozott a kezében.

– Sokáig gyúrták, nyúzták a pontokat, de Károlyi uram azt mondja, ez most már a végleges és utolsó verzió.

– Milyenek a pontok?

– Ha győztünk volna, azt mondanám: hitványak – így azonban úgy találom: megfontolást érdemelnek. Az első: Rákóczi Ferenc uram életének és jószágainak kegyelem adatik. Ha három héten belől leteszi a hűségesküt – leteheti pedig helyettes által is! –, békén élhet Magyar- vagy Lengyelországban. Igaz hűsége esetén a fiai kiadatását is kérheti.

– És a katonáim?

– A második pont kegyelmet ígér felséged kuruc híveinek. A főemberek azonban külön-külön folyamodjanak a császárhoz.

– Semmit sem tudnak egészen megcsinálni, sem a jót, sem a rosszat!

– Felséged külföldi emberei bántatlanul hazatakarodhatnak. A volt császári katonákat sem éri büntetés, csak vissza kell térniük régi csapatukhoz. A nem nemeseket, akiket felséged felszabadított, a császár is elismeri szabadoknak.

– Lám, mintha Labanc Pálffynak is volna lelke!

– A vallás ügyében hozott törvényeket megtartja a király…

– Megvárjuk, mit szól hozzá a gyóntatója!

– A kuruc özvegyek és árvák megmaradnak vagyonuk birtokában. Akiknek birtokait már eladták vagy másnak adományozták, „azokat az országgyűlés fogja megvigasztalni”. A császár végül megígéri, hogy megtartja Magyar- és Erdélyország törvényeit és kiváltságait. Ennyiben vannak a békepontok, vagyis inkább kegyelmi pontok.

– Kegyelmed mit tanácsol ezek után?

– Felséges uramnak most már két út között lehet választania. Vagy leteszi a hűségesküt, és azontúl mint csendes birtokos úr él és gazdálkodik a hazában. Vagy nem teszi le, akkor persze ki kell bujdosnia az országból.

– Van egy harmadik út is, Vay uram! Magam köré gyűjtöm azt a négy-ötezer jó kurucot, aki inkább fegyverrel a kezében hal meg, semhogy nézze a nemzet gyalázatát, és beveszem magamat jó erős váramba. Itt évekig tarthatom magamat, Munkács jóformán megvíhatatlan, a mocsarakon keresztül nem lehet nehéz tüzérséget ideszállítani… A rab Magyarország és minden szabadságszerető európai ember szégyenére lobogtatom tornyaimról a Pro Libertate zászlót!

– Felséged évekig fogja magát tartani, végül azonban mégis ki fogják éheztetni, és hogy mi következik azután, azt felséged éppoly jól tudja, mint én.

– A vérpad. Nem volnék első az atyafiságomban.

– Van azonban valami különbség felséged és Zrínyi meg Frangepán urak élete közt. A gróf urak a vérpadon csak a maguk fejét vesztették, ha azonban hóhérkézre kerül Rákóczi Ferenc, akkor fejét veszik a magyar szabadságnak is.

– Hát van még magyar szabadság?

– Van, amíg akad egy ember az országban, aki hisz benne. Ha azonban felségedet megölik, akkor megölték a nemzet hitét. A nép felségedben látja a szabadság megtestesítőjét, felséged tehát úgy vigyázzon életére, mint pap az oltáriszentségre. Nem egy ember élete az, hanem a nemzet legértékesebb tulajdona. Amíg Rákóczi él, addig nem halt meg a szabadság. Ha felséged nem akar meghódolni a császárnak, akkor csak egyet ajánlok: menjen külföldre. Ha majd a maga személyében járja az európai udvarokat, talán mégis el tudja érni azt, amire a követeink hiába törekedtek. De ha nem is ér el semmit, magában véve nagy dolog az is, hogy felséged neve éles pallosként függ Bécs feje fölött. Rákóczi, amíg él, Bécs veszedelme marad. Ez az állandó veszedelem többek közt arra is rá fogja szorítani a kormányt, hogy tiszteletben tartsa Pálffy uraim pontjait. Mert emberszámba azok csak addig veszik a magyart, míg félnek tőle.

– Tehát két út, Vay uram? És a kettő közül kegyelmed melyiket ajánlja?

– Engedelmet kérek – szólt a főmarsall –, ebbe már nem merek beleszólni. Itt vége az én tudományomnak. Ezt felségednek kell elvégeznie Istenével.

Vay meghajolt és kiment a könyvtárból. Rákóczi egyedül maradt.

Talán soha még, amióta tengelye körül forog a föld, emberfia nem állott

keservesebb választás előtt. Meghódolni, vagy elbujdosni? A fejedelem tudta, mit jelent az egyik, mit a másik.

Ha meghódol, hogy megmentse vagyonát, akkor Bécs kajánul és megvetően vigyorogva meg fog neki kegyelmezni. Meg, mert tudni fogja, hogy *ez* a Rákóczi Ferenc már nem veszedelmes. Nem veszedelmes, mert nyilvánvaló, hogy a szabadság lidércfénye után szaladva, mocsárba csalta a népét. Mocsárba csalta, és maga elugrott a fuldokló mellől. A szabadság pedig végleg bele fog veszni a lidércmocsárba. Az a sok halál, fájdalom és nyomorúság, amivel zsúfolva volt az elmúlt nyolc esztendő, egy ember hebehurgyaságának szörnyű emléke lesz. Hiszen ő ismeri a maga magyarjait! Azok járatosak a szédítő magaslatokon, és otthon vannak a legmélyebb szakadékokban. A sarkcsillagtól a pöcegödörig nekik csak egy ugrás. Ha ő egyedül kimenti a maga gazdagságát a nagy hajótörésből, akkor fölszabadul mindaz a méreg és epe, mely a nemzet vérében lappang. Késői maradékok is úgy fognak visszaemlékezni a „szabadság" szóra, mint arra a maszlagra, mellyel bőrükbe nem férő nagyurak szokták lóvá tenni az országot. Akkor a magyarság menthetetlenül belezüllik a kétségbeesésbe és hitetlenségbe. Belesüllyed olyan mélységekbe, ahonnan nincs többé kiemelkedés.

És ha kibujdosik, akkor…? Emberfölötti áldozatokat kell magára vennie… Ó, ő Bécset is jól ismerte! Mindazt, ami fényes és nemes kerettel fogta körül az ő ősi nemzetségét, el fogják ragadni, és ostoba módon el fogják herdálni az udvart kiszolgáló söpredék közt. Udvari cselédek, árulók és bérgyilkosok fognak beleülni az ő fejedelmi váraiba és gyönyörű kastélyaiba; jöttmentek fognak aratni az ő uradalmain; idegen mihasznák fognak vadászni az ő erdeiben; ostoba zsoldosok fogják széthányni az ő könyveit és gyűjteményeit; mosdatlan kezű szerencsevadászok fognak osztozni az ő nemes vérű lovain, egymás kezéből fogják tépdesni az ő szép fegyvereit és drága köntöseit. Egy új, élősdi nemesség fog fölburjánozni a Rákóczi-uradalmakon! Ő ismeri Bécset…

Azzal is tisztában volt, hogy ha szegényen és boldogtalanul indul neki a világnak, el fognak tőle fordulni az emberek; mert a szegénység bűn, a szerencsétlenség pedig utálatos, mint a ragadós betegség. Míg gazdag volt: szerették, csodálták és ünnepelték; ha majd szegény lesz: unni fogják. Fejedelemből kalandor lesz; csaták hőséből figura. Emberek, akiknek egyetlen érdemük, hogy vagyont harácsoltak össze a saját pereputtyuknak, le fogják nézni őt, aki mindenét föláldozta nemzetének.

Miközben magában tépelődött és viaskodott, vakító világosság támadt az agyában, és egyszerre megrendülten tudta, hogy meg fogja hozni az áldozatot! Parancs érkezett hozzá! A szabadság Istene kívánja tőle! Neki hinnie kell a saját küldetésében, mert csak így lesz értelme az életének és halálának. Erős hitével föléje kell emelkednie a sors minden csapásának. Bíznia kell, hogy bízhassanak benne mások. Amíg benne hisz a nép, addig a szabadságban is hisz, és Isten útjait járja.

Neki eszmévé és ígéretté kell átszellemülnie, hogy évszázadok múltán is epedő szabadságvággyal gondoljanak reá az utódok, így szolgálhatja Istent, aki úgy akarja, hogy Rákóczi szíve legyen a kristálykehely, mely a szabadság szentségének hordozója. Ezért pedig érdemes magára vennie a bibliai Jób minden szenvedését!

6.

Ez volt az utolsó est, amit családi várában töltött! Holnap útra kel Lengyelország felé… Vajon viszont fogja-e még látni Munkácsot? A fájdalmas sajgás, amit a szíve tájékán érzett, azt mondta neki: soha többé!

Még egyszer bejárta a hatalmas várat, hol ifjúkorának legemlékezetesebb éveit töltötte. Hogy szerette! Hogy sajnálta! Olyan volt most, mint a halottasház: az elmúlás komor és néma szelei szállták meg falait.

A fejedelem felsóhajtott: Isten adta, Isten el is veheti!

Az udvarmester jelentette, hogy kész az estebéd. Rákóczi behívatta a várnagyot.

– Mit csinál Forgách gróf a börtönében?

– Fuvolázni tanul, de lassan halad, nincs jó zenei hallása.

– Jelentse kegyelmed a gróf úr őnagyságának, hogy szívesen látom asztalomnál.

Jó félóra múlva, frissen borotvált arccal és arannyal kivarrt szederszínű dolmányban belépett a tábornok. Sápadt volt a tömlöclevegőtől, és bottal járt a törött lába miatt.

Kezet fogtak, leültek, csendben megvacsoráztak…

– Kegyelmed ettől a perctől fogva szabad – mondta később a fejedelem. – Hová akar innen menni?

– Felséged hová megyen?

– Egyelőre Lengyelországba.

– Akkor én is oda.

Csend. Hosszú szünet után újból megszólalt a fejedelem:

– A börtönt, amit kegyelmed szenvedett, javára fogja írni a császár. Azt hiszem, ha innen Bécsbe megy, ott szívesen látják.

Forgách Simon a fejét rázta.

– Ez az, amit nem óhajtanék…

Elhallgatott, nagy sokára azt mondta:

– Jó, ha az ember életében egyszer önmagáról is elmélkedik. Én mostanában ráértem, volt időm bőven. Gondolkoztam, és megértettem, hogy nekem nem szabad többé Bécsbe mennem. Mert ha visszafogad gráciájába a császár, akkor senki nem mossa le rólam, hogy felséged azért vetett tömlöcbe, mert a nemzeti ügy árulója voltam. Azt pedig igen szégyellném a még születendő Forgáchok előtt. Én hát felségeddel mennék!

– És a Forgách-uradalmak? A ghimesi és gácsi várak?

A tábornok legyintett, és ezzel a kézlegyintésével túladott száz falun, egy tucat várkastélyon és a borsodi örökös főispánságon.

– Felséged régebben tudja, mint én, hogy nemcsak kenyérrel él a magyar!

És Forgách a fejedelemmel ment, és idegenben halt meg mint bujdosó. Ő is, Bercsényi, Esterházy, Vay, Csáky is… Míg sütött a kurucok napja, gyakran önzőknek, kicsinyeseknek mutatkoztak, és sokat veszekedtek, de mikor beborult Magyarország ege, egyszerre megkomolyodtak, megnőttek, megtisztultak. Visszautasították a felajánlott császári kegyelmet, elhagyták családjukat, prédára engedték hatalmas vagyonukat, a fejedelmet követték, nélkülözésben éltek, és mint egy gondolat szentjei és mártírjai haltak meg.

Ki tudna kiigazodni a magyar lélek rejtelmeiben?

Számítógép-suli 64.

ECDL-FELADATOK

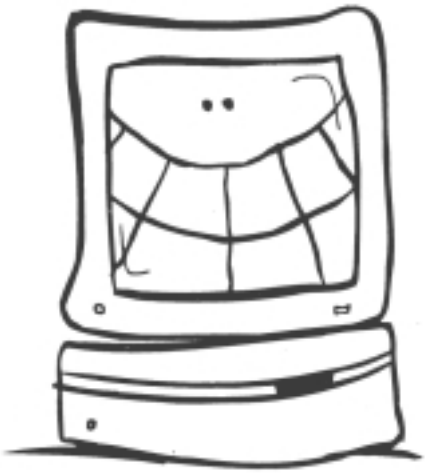

Az **ECDL**-példatárhoz hasonlóan az értékelési irányelveket és a szükséges ismereteket is megadjuk. Ez a feladat a tabulátorok alkalmazásának lehetőségeit ellenőrzi. Figyeljetek arra is, hogy a tabulátorok kitöltését is be kell kapcsolni, és a pozícióját is be kell állítani.

A feladatot elkészítése után nyomtassátok ki, és ezt az *Irka* levelezési címére küldjétek el. Az elkészített dokumentumot mentsétek el, és azt egy elektronikus levél mellékleteként továbbítsátok nekem a következő címre: *irka.pd@gmail.com* címre. A dokumentum fejlécében legyen feltüntetve a nevetek, az iskola, amelybe jártok, a láblécben pedig az osztályotok is. A feladat megoldását május 15-ig kell elküldeni. Az eredményeket a következő számban fogjuk közölni.

Kedves Gyula!

Fantasztikusan jó ez a legújabb szövegszerkesztő. A használata egyenesen gyerekjáték! Többféle **betűstílust,** *illetve* -nagyságot HASZNÁLHATOK **benne**, a fontokról* már nem is szólva!
De a bekezdéseket is remekül lehet kezelni!

Például jobbra vagy középre is lehet igazítani!

De talán a keretezés végezhető el a legkönnyebben. Használhatok mindenféle keretet, sőt árnyékolhatok is!

Azt, hogy a tabulátorok használata mennyire segítheti a munkát, már talán el sem hiszed. Kíváncsi vagyok, az alábbi listát hogyan készítenéd el írógéppel!

aa	111	3,4
bbbb	2222	3,13
cccc	33333	453,34
ddd	44	32,1

Lassan zárom levelem, mert a gépelés elég fárasztó.

Üdvözlettel:

Béla

** Betűkészlet, ha még nem tudnád*

Értékelési irányelvek/Szükséges ismeretek:

Alapszintű műveletek

Dokumentum mentése
Dokumentum nyomtatása
Betűtípus módosítása
Betű méretezése
Dőlt betűk
Vastagított betűk
Bekezdés beljebb kezdése
Bekezdés jobbra igazítása
Bekezdés középre igazítása
Igazítás tabulátorral vagy táblázat alkalmazása

Emelt szintű műveletek

Dupla aláhúzás
Lábjegyzet
Megfelelő módon végzett keretezés (szegélyvonalak)
Pontsor tabulátorral
Fejléc
Eszköztár kikapcsolása

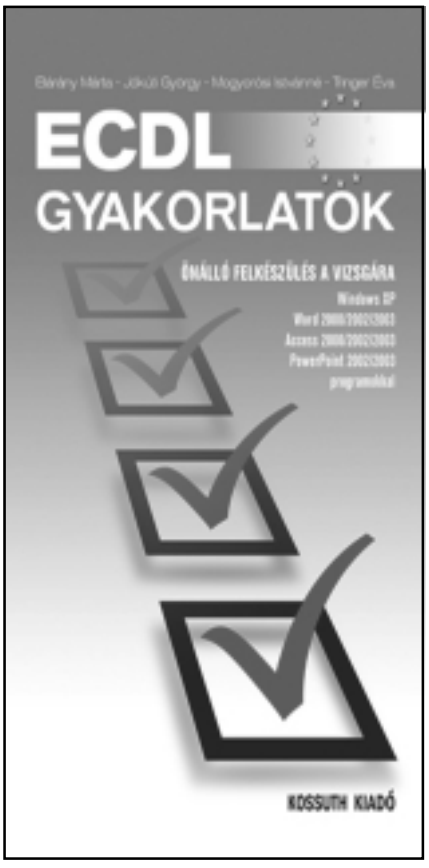

Pallay Dezső

Feladat

Mit jelent a tojáspatkolás?

A világ legnagyobb szárazföldi állata

A világ legnagyobb szárazföldi állata az elefánt. Az afrikai hím elefánt átlagos tömege 4–7 tonna, hosszúsága pedig majdnem négy méter. A Guinness-rekord könyvbe bekerült elefánt hossza a 4 métert is meghaladta, testtömege pedig egyenest elképesztő, több mint 12 tonna volt.

Az indiai elefántok az afrikaiaknál valamivel kisebbek, hosszuk egy méterrel rövidebb, tömegük egy tonnával kevesebb.

Az elefántormány nagyon hajlékony, annyira, hogy az állat még egy apró pénzdarabot is fel tud venni vele a földről. A 2 méter hosszú szerv 40 000 izomcsomóból áll.

Amikor két ismerős elefánt találkozik, ormányukkal átkarolják egymást. Ez náluk az üdvözlés és a szeretet jele. A bika és a tehén is szokott ilyenformán ölelkezni és csókolózni.

Az elefánt az ormányával iszik. Felszippantja a vizet – egyszerre akár 10 litert is – és a szájába fecskendezi. Naponta 300 litert is megiszik.

A kiselefánt nagyon szereti a tejet. (Talán azért nő olyan nagyra!) Naponta akár 12 liter anyatejet is megiszik, és még öthat éves korában is szopik.

Tücsök, Szlovákia

Tévedések

Rokona-e a szirti borz a mi borzunknak? Távolról sem! Még csak „köszönő viszonyban sincsenek egymással." Ez a kis, nyúl nagyságú állatka ugyanis – akár hiszed, akár nem – a hatalmas elefánt rokona.

A **szirti borzok** hazája Afrika, de Arábiában és Kis-Ázsiában is előfordulnak, így hát az ókor híres hajósnépe, a föníciaiak is jól ismerték, nyulat viszont még mutatóban sem láttak soha.

Amikor felfedező útjaik során eljutottak a Pireneusi-félszigetre, ott tömegesen találtak – számukra ismeretlen – üregi nyulakat. Nem teketóriáztak sokat, az ugráló állatkákat elnevezték szirti borzoknak, az ő nyelvükön shapannak, s azokról a felfedezett szigetet – amelyet ők szigetnek hittek – Shapan-szigetnek, vagy föníciai nyelven I-Shapannak, holott egyetlen szirti borz sem élt ott. Ebből lett aztán a latin **Hispania**, s e tévedésen alapuló név különböző változataiból származik Spanyolország elnevezése.

A Patkányfészek-sziget. Amikor Willem Vlamingh holland kapitány 1696-ban először kötött ki a Nyugat-Ausztrália partjai előtt fekvő kis szigeten, ott rengeteg patkányforma állatka ugrált a lába előtt. Nyomban el is nevezte az újonnan felfedezett szigetet **Rottnest**, azaz Patkányfészek-szigetnek. Később kiderült ugyan, hogy az ugráló állatkák nem patkányok, hanem törpekenguruk, vagyis wallabyk, a névadás azonban már megtörtént, az elnevezést a térképre is rávezették, így a sziget mind a mai napig a tévedésen alapuló nevet viseli.

Félelmetes vámpírok? A babonás emberek szerint a vámpír olyan gonosz szellem, amelyik kiszívja az alvó emberek vérét. A szemfüles filmrendezők megszimatolták a témában rejlő üzleti lehetőséget, és felvételeikhez – a közönség elborzasztására – nagy testű trópusi denevéreket, repülőkutyákat és repülőrókákat használtak. (Ezek a denevérek nevüket a kutyáéra, illetve a rókáéra emlékeztető pofácskájukról kapták.) A másfél méteres fesztávolságú szárnyukkal lomhán repkedő állatok látványa felborzolta a mozilátogatók idegeit, pedig mindkettő békés gyümölcsevő. Mexikóban viszont valóban élnek vérszívó denevérek, de ezek nem óriások, hanem kb. 7 centiméteres állatkák. Hangtalanul szállnak rá éjjel a lovakra,, szarvasmarhákra, borotvaéles fogukkal sebet ejtenek rajtuk, és a kifolyó vért felnyalják. Nyáluk véralvadást gátló és fájdalomcsillapító anyagot tartalmaz, ezért a megtámadott, ha történetesen a szabadban alvó ember, fel sem ébred. Ezek a denevérek veszélyesek, mert nyálukkal veszettséget terjeszthetnek.

A nálunk élő denevérek kivétel nélkül rovarevők, és éppen azokat a kártevőket szedik össze, melyekhez a nappal vadászó énekesmadarak nem férnek hozzá, ezért nagyon hasznosak, és védelmet érdemelnek.

Bitay Éva, Napsugár, Románia

Számos legendák

♦ Földünkön a legalacsonyabb hőmérsékletet, mínusz 89 Celsius-fokot a Déli-sarkvidéken mérték.

♦ A világ 50 legmagasabb hegye mind Ázsiában található.

♦ Magyarországon bocsátották ki a világ legmagasabb címletű bankjegyét, az egymilliárd bilpengőst.

♦ Ha soha nem vágatnánk le a hajunkat, életünk végére kb. kilencméteresre nőne, azaz egy háromszintes ház ablakából kilógatva leérne a járdáig.

♦ A Mars legnagyobb vulkánja 27 km magas.

♦ A világ legnagyobb lakott palotája Ázsiában, Bruneiben található: 1788 szobája van.

♦ Hawaii szigete évente több mint 7 centiméterrel közelebb kerül Japánhoz.

♦ A hagyományos órák gyorsabban járnak nagy magasságban, mint a tengerszinten.

♦ Kínában ma több ember él, mint 150 évvel ezelőtt az egész Földön.

♦ Az Antarktiszon csak két bankautomata működik.

♦ A legendák szerint Montezuma azték uralkodó ötven csésze csokoládét ivott naponta.

♦ A világ legnagyobb csokoládésdobozában 90 090 darab édesség volt.

♦ Az Egyesült Államokban minden nyolcadik másodpercben születik egy gyermek.

♦ A világ legnehezebb citromja 5 kiló 25 deka súlyt nyomott.

♦ Testünkben a vér naponta 95 ezer kilométert tesz meg.

Szabad Föld /Gyermekvilág, Magyarország

Ízlés dolga

Van, aki rajong a kerti törpékért, van, aki förtelmes giccsnek tartja őket. Ízlés dolga. Azt azonban sokáig senki sem tudta, hogy honnan származnak, kik alkották meg az első törpiképket. Német szociológusok nemrég kiderítették, hogy valószínűleg az elsők a XIII–XIV. században születtek Törökországban. Abban az időben Afrikából arab rabszolgakereskedők apró pigmeusokat vittek Törökország bányáiba, ahol a legnehezebb munkát végezték. Munkabírásuk annyira lenyűgözte a törököket, hogy alakjukat kőből faragott szobrok formájában is megörökítették. Velencei kereskedők útján aztán a szobrok elkerültek Olaszországba, és ott gazdag polgárok, kereskedők kertjeit díszítették velük. Innen honosodtak meg aztán egész Európa területén. A XVII–XVIII. században megváltozott a kis kőemberkék külseje, akkor kezdtek európaiakká válni, fehér arccal, arany díszítéssel, gipszből, agyagból, fából egyaránt készültek. A németek azt is kiderítették, hogy a világ szinte minden országában jelen vannak, és jelenleg mintegy 35 millió törpefigura áll a kertekben, parkokban.

Tábortűz, Szlovákia

Telefonos etikett

A mobil életünk része. Méghozzá nagyon is. Valld be, te sem érzed jól magad, ha véletlenül otthon hagyod, esetleg még visszafordulni is képes vagy érte. Szóval a mindennapjaidban fontos szerepet tölt be, s ezzel így van mindenki. De mindenki ismeri-e a telefonos etikettet, és alkalmazni is tudja?

Akár a barátaiddal beszélsz, akár valamilyen fontos ügyben telefonálsz, vannak íratlan szabályok, amelyeket érdemes megfogadni.

Ha téged hívnak:

– Ne hadarj, próbálj meg lassan és érthetően beszélni!

– Ha nem érsz rá, akkor magyarázd el a helyzetet a hívó félnek, ígérd meg, hogy visszahívod, de ne csak ígérgess, valóban hívd vissza – vagy végső esetben kérd meg, hogy ő hívjon például fél óra múlva.

– A hívást befejezni a hívó félnek illik!

– Ha a vonal megszakad, akkor a hívó félnek kell újrahívnia!

– Figyelj a beszélgetőpartneredre! Ha olyan tevékenységet folytatsz beszélgetés közben, ami mellett nem tudsz folyamatosan figyelni, akkor illendőbb elnézést kérni és visszahívni a hívó felet.

– Tüsszentés és köhögés esetén fordítsd el a fejedet a telefontól, majd kérj elnézést a beszélgetőpartneredtől!

Ha te telefonálsz:

– Köszönj és mutatkozz be, a hívásoknak illik így kezdődniük!

– Érdemes megkérdezned, hogy nem zavarsz-e.

– Ha hosszabb beszélgetést akarsz lebonyolítani, akkor kérdezd meg a másik felet, hogy ráér-e. Ha húsz percre van szükséged, ne azt kérdezd, hogy „Van fél perced?”

– Ha mellétárcsáztál, ne csapd le a telefont, hanem kérj elnézést, és csak ezután tedd le.

– Ne beszélj túl hangosan, hisz az a környezetedet zavarhatja, míg ha túl halkan beszélsz, akkor a partner nem fog rendesen hallani – igyekezz megtalálni az arany középutat.

– Hivatalos ügyekben csak hétköznap, munkaidőben telefonálj!

– Ne rágj rágógumit és ne egyél telefonálás közben – nem illik csámcsogni a telefonba!

– Ha valaki nem ér rá, kérdezd meg, mikor lenne alkalmas megint hívni!

Jó Pajtás, Szerbia

Feladat

Miért eltérő színűek a virágok?

T. Ágoston László

A sózott farkú Muszmusz

Nagyapám majdnem minden tavaszon hozott egy vadnyulat a szőlőből. Hogyan fogta, hol szerezte, sohase tudtuk kideríteni. Amikor kérdeztük, hamiskásan elmosolyodott, és csak annyit mondott: „Megsóztam a farkát, és belebújt a tarisznyámba."

Ezen a tavaszon is meghozta a nyulat. Apró, szürkésbarna jószág volt, szinte észre se vettem, úgy megbújt a madárlátta kenyér mellett a tarisznya sarkában. Az öreg csak mosolygott, és nem a fogasra akasztotta a tarisznyát, mint rendesen, hanem a szék karfájára. Amikor felkapaszkodtam a térdére, a fülembe súgta:

– Nyúlj csak bele a tarisznyába! Majd meglátod, mi lapul ott!

– Nyúl, nagyapa? – ugrottam a nyakába. – Meghozta a kis nyuszimat?

– Én nem tudom, nézd meg!

Óvatosan belenyúltam a fekete bőrtarisznyába, és majd a mennyezetig ugrottam örömömben.

– Mami, nagymamikám, nyuszit hozott a nagyapa! – lelkendeztem. – Tessék hozni a fedeles lábost, el ne szaladjon!

– Dehogy szalad az el – csitított nagyapám –, hisz még szopós. Különben is meg van sózva a farka…

Másnap ketrecet csináltunk neki. Kibéleltük mindenféle rossz rongyokkal, szőrmedarabokkal, nehogy megfázzon. A szomszéd gyerekek irigykedve néztek rám, mert nekem igazi vadnyulam volt. Hozták is a szénát, füvet, akácfalevelet, hisz ingyen senkinek se voltam hajlandó megmutatni. Még a legjobb barátomnak, Attilának se. A hátsó szomszédomnak volt két tehene. Az ő fia volt az egyetlen, akinek megengedtem, hogy dudliztassa a nyulamat. Igaz, az övé volt a dudli meg a tej is.

Már csak neve nem volt a nyulamnak. Hamarosan megtartottuk hát a keresztelőt, hiszen minden tisztességes nyúlnak illik, hogy tisztességes neve legyen. Neki Muszmusz lett a neve. Miért éppen ez? Mert a szomszédék Juliskája még nem tudta kimondani, hogy nyuszi. Azt mondta: musz-musz.

Muszmusz gyorsan felcseperedett, és láthatóan kedvére volt, hogy foglalkozunk vele. Az ölembe ült, és a kezemből falatozott. Nagyon szerette a sárgarépát. Bizony előfordult, hogy mire nagyanyám föltette a tűzhelyre az ebédet, kétszer, háromszor ki kellett ballagnia a kertbe sárgarépáért, mert elcsentem az asztalról, és Muszmusz jóízűen megreggelizte. Úgy tett, mintha nem venne észre semmit, de azért félhangosan megjegyezte: „…pedig meg mernék esküdni rá, hogy hoztam be sárgarépát…"

Egy nyári napon mintha megbokrosodott volna az én sózott farkú Muszmuszom. Kaparta a ketrec alját, rágta a rácsot. Mindenáron ki akart szabadulni. Hiába nyújtottam neki a legjobb falatokat, rám se hederített.

– Felébredt benne a vad ösztön – mondta nagyapám. – Az övéihez kívánkozik.

– De miért? – pityeredtem el. – Én mindent megadok neki, a mamája se szerethetné jobban…

– A szabadságát nem pótolhatod, kisfiam! Gyere, engedjük el!

– Nem! – kiáltottam, és még dobbantottam is hozzá a lábammal. – Muszmusz az enyém. Nagyapa engedje el a saját Muszmuszát!

Az öreg nagy levegőt vett, nyelt egy jókorát, sarkon fordult, és otthagyott. Később visszajött, megállt a hátam mögött, és csak annyit mondott:

– Kegyetlen gyerek vagy! Én Muszmusz helyében megszöknék tőled.

A jóslat bevált. Másnap reggel üresen találtam a ketrecet. Napokig sírtam, toporzékoltam, de végül is bele kellett nyugodnom, hogy nincs többé Muszmuszom.

Ősszel, amikor már a szürethez készülődtünk, viszontláttam a partoldalon. Nagyapám hívta fel rá a figyelmemet. Alig egy kőhajításnyira lehetett tőlünk, és nem ugrott föl, mint a többi nyúl, amikor meglátott bennünket. Nyugodtan falatozta tovább a cukorrépa levelét. Apró, szürkésbarna kisnyulak ugrándoztak körülötte.

– Megismered? – kérdezte nagyapám.

– Hát persze… Ő az én Muszmuszom. Muszikám, gyere ide! – kiáltottam felé. Nem jött, hogy is jött volna. Vidáman meglengette két hosszú fülét, és eltűnt a kisnyulakkal a répasorban.

– Látod – mondta nagyapám –, megköszönte, hogy visszaadtuk a szabadságát. Még a gyerekeit is bemutatta. Ha beszélni tudna, most azt mondaná: „Ne haragudj, de ők többet jelentenek nekem még a nagymamától lopott sárgarépánál is."

A kisegér nagy utazása

Eszkimó népmese

Egyszer a kisegér elindult szerencsét próbálni. Egéranyó lepényt sütött neki az útra, és elkísérte az egérlyuk kijáratáig.

Kora reggel ment el a kisegér, és csak este tért haza.

– Ó, nagyanyó! – kiabálta. – Alighanem én vagyok a legerősebb, a legügyesebb és a legbátrabb az egész tundrán! És én ezt eddig nem is tudtam!

– Aztán hogyan jöttél rá? – kérdezte a nagyanyja.

– Hát úgy – kezdte mesélni a kisegér –, hogy kibújtam a lyukból, aztán mentem, mendegéltem, végül egy tengerhez értem. A tenger a nagynál is nagyobb volt, és hatalmas hullámokat vetett! De nem ijedtem meg, tüsténT beleugrottam és átúsztam. Jómagam is elcsodálkoztam, milyen jól tudok úszni!

– Na és hol van a te híres tengered? – érdeklődött nagyanyó.

– A mi egérlakunktól keletre – felelte a kisegér.

– Á, ismerem én azt a tengert – mondta a nagyanyja. – Nemrégen arra járt egy szarvas, toppantott egyet a lábával, és a patájának nyomában megrekedt a víz.

– Ige-e-en? – csodálkozott a kisegér. – Akkor halld hát, mi történt ezután. Megszárítkoztam a napon és továbbindultam. Egy magasnál is magasabb hegyet láttam. A tetején a felhőkbe kapaszkodtak a fák. Lehetetlen átkelni rajta, gondoltam. Nekifutottam, szökkentem egyet. És átugrottam a hegyet. Magam is elcsodálkoztam, mekkorát tudok ugrani!

– A hegyedet is ismerem – válaszolta a nagyanyja. – A vízzel teli gödröcske mögött van egy zsombék, amelyet fű borít.

A kisegér sóhajtott egy nagyot, de azért folytatta:

– Továbbindultam, hát látom ám, hogy két medve birkózik: egy fehér és egy barna. Üvöltenek, törik-zúzzák egymás csontját. De nem ijedtem meg, közibük álltam és szétválasztottam őket. Magam is elcsodálkoztam, hogy egyedül le tudtam győzni a két medvét!

Elgondolkodott a nagyanyja, majd ezt mondta:

– Tudod, ki volt a te két medvéd? Egy fehér molypille meg egy légy.

Ekkor az egérke hangos zokogásban tört ki.

– Akkor én nem is vagyok erős, ügyes és bátor… Átúsztam egy szarvasnyomot, átugrottam egy zsombékot, szétválasztottam egy fehér molypillét meg egy legyet. Ez minden!

Nagyanyó elnevette magát és így nyugtatta unokáját:

– Az ilyen pici, együgyű egérnek a szarvasnyom – tenger, a zsombék – hegy, a fehér molypille meg a légy – két medve. Ha egyiktől sem ijedtél meg, akkor igazad van, te vagy a legerősebb, a legbátrabb és a legügyesebb az egész tundrán.

Nagy Katalin fordítása

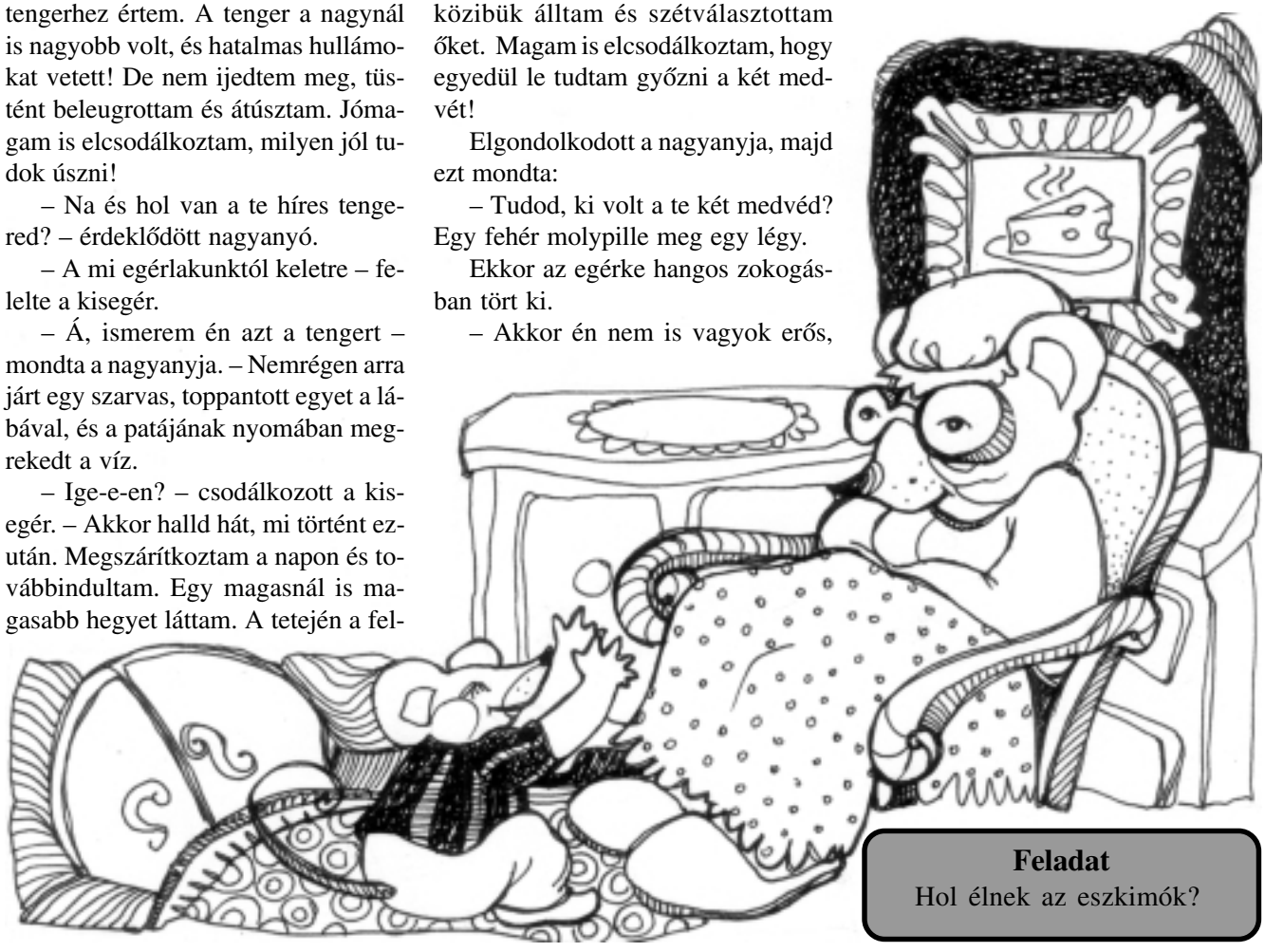

Feladat
Hol élnek az eszkimók?

A becsületesség jutalma

Portugál népmese

Egyszer egy szegény paraszt elindult fát vágni. Nagyon sietett, mert a gyerekei éhesek voltak, és ő a fa árából akart ennivalót venni nekik. Amint nagy sietve ment az úton, hát egy erszényt talált. Száz arany volt benne, se több, se kevesebb.

Megörült a szegény ember. Nagy gyönyörűséggel számolgatta az aranyakat, boldogan tervezgette, mi mindent vásárol majd. De hirtelen eszébe jutott, hogy a talált pénz nem az övé. Elszégyellte magát, és nekilátott a munkának.

Sok fát vágott, de bizony eladni már nem tudta, mert nem akadt vevő. A szegény ember gyerekei estebéd nélkül maradtak. Pedig az apjuk zsebében ott csörgött a száz arany.

– Ó, de szörnyű! – gondolta a szegény ember. – Ennyi pénz van a zsebemben, mégsem költhetem el. Hiszen nem az enyém. De sebaj! Isten, aki gondját viseli az erdők madarainak és a mezők liliomainak, majd ad kenyeret nekem és gyermekeimnek.

Másnap reggel kikiáltották a piacon, hogy egy flórenci kalmár elvesztette az erszényét. A becsületes megtalálónak húsz aranyat ígértek.

Erre a szegény ember fogta magát, elment a gazdag flórenci kalmárhoz, és átadta neki az erszényt.

A kalmár azonban sajnálta a szegény embertől a húsz arany jutalmat. Ezért nagy mérgesen ráripakodott:

– Ebben az erszényben százharminc arany volt. Te csak százat hoztál vissza. A többit elloptad! Megérdemled, hogy megbüntessenek.

– Isten igazságos – felelte a szegény ember –, és ő a tanúm, hogy igazat szóltam.

A két embert a nagyherceg elé vezették, aki maga is osztott igazságot a nép között.

A nagyherceg így szólt a szegény emberhez:

– Mondj el nekem mindent, de őszintén, úgy, ahogy történt!

– Uram, az erszényt az úton találtam, amikor a hegyre mentem. Megszámoltam a pénzt. Száz arany volt, se több, se kevesebb.

– Nem gondoltál arra, hogy ezzel a pénzzel megcsinálhatod a szerencsédet?

– Arra gondoltam, hogy fát vágok, eladom, vacsorát veszek a feleségemnek és a gyerekeimnek. Megbocsáss, de egy pillanatig az is eszembe jutott, milyen gazdaggá tenne ez a pénz. De aztán beláttam, a száz arany nem az enyém, és nekiláttam a favágásnak.

– Szóltál a feleségednek a talált pénzről?

– Nem szóltam, mert féltem a kapzsiságától.

– Egyetlen aranyat sem vettél ki az erszényből?

– Uram, tegnap este vacsora nélkül maradtunk, mert nem tudtam eladni a fát.

– Hát te mit szólsz? – kérdezte a nagyherceg a kalmártól.

– Uram, ennek az embernek minden szava hamisság. Az erszényben százharminc arany volt, és azt, ami hiányzik, csak ő vehette el.

– Tehát egyikőtök sem tudja bizonyítani a maga igazát – szólt a nagyherceg. – Mégsem lesz nehéz ítéletet mondanom.

Te, szegény paraszt, olyan szépen mondtad el a magad dolgát, hogy nem kételkedem a szavaidban. Ugyan mi okod lenne, hogy csak harminc aranyat tarts meg, amikor a százharmincat is megtarthattad volna? Teneked meg, gazdag kalmár, aki egész életedben dúslakodtál, ugyan mi okod lehetne, hogy harminc arannyal többet követelj ettől a becsületes embertől?

Világos tehát, hogy mindketten igazat szóltok. Te, kalmár, elvesztettél egy erszényt százharminc arannyal. Te meg, szegény ember, találtál egy másik erszényt száz arannyal.

Így tehát – folytatta a nagyherceg – fogd ezt az erszényt, jó ember, és vidd haza! Ha véletlenül egy másik erszényt találsz százharminc arannyal, juttasd el ennek a becsületes kalmárnak! Te meg, derék kalmár – fordult a másikhoz –, várj türelemmel, és ha mégis előkerül az erszényed, ne feledkezz meg a húsz arany jutalomról!

A szegény ember boldogan vitte haza az arannyal teli erszényt. A kalmár pedig talán még most is várja, hogy valaki százharminc aranyat hozzon neki.

Feladat

Mit jelent a *kalmár* szó?

Miért?

Miért hordjunk nyáron világos ruhát?

A sötét tárgyak jobban felveszik a nap hősugarait, mint a világosak. A mérések kimutatták, hogy egy meleg és szélmentes kánikulai napon a fekete öltöny bőrünk hőmérsékletét 55°C-ra is felmelegítheti. Ezért hordunk nyáron inkább világos színeket, amelyek a napsugarak nagy részét visszaverik.

Hasonló jelenség játszódik le a Földön is. A Nap felmelegíti a szárazföldet és a tengereket. Ennek során a sötét felszínek, például az aszfaltozott utak és a megművelt szántóföldek több hőt vesznek fel, mint a világos felszínek, például a hómezők.

Tudod-e, hogy

a) a Tejút csillagok milliárdjaiból áll, amelyek ott ragyognak az éjszakai égbolton?
b) csupán töredékét láthatjuk a Tejútrendszer csillagcsoportosuláshoz tartozó égitesteknek?
c) a legtisztább időben is csupán mintegy 2500 csillagot figyelhetünk meg egyszerre?
d) a csillagok napok, nem bolygók, így aligha vethetnénk meg szilárd talajukon a lábunk?
e) a csillagok anyagát roppant forró gázok alkotják?
f) a csillagok nem csillag alakúak, hanem olyan kerek, tüzes gázgömbök, akár egy labda?

Kukta Peti, Kukta Panni

Nem csak lányoknak!

Habcsók

Hozzávalók: 4 db tojás, 28 dkg porcukor, 10 dkg dió, kevés citromlé

Elkészítése: A tojásfehérjét nagyon kemény habbá verjük és apránként hozzáadjuk a cukrot. Ezután belekeverjük az apróra vágott diót, majd kevés citromlével ízesítjük.

Két kávéskanál segítségével kis halmokat készítünk a habból, és óvatosan tepsibe tesszük. Vigyázz, hogy ne folyjanak össze. A sütés ne túl meleg, inkább csak langyos sütőben történjen. Told 170 fokra előmelegített sütőbe és 10 perc alatt süsd meg, majd szárítsd további 5 percen át a sütőt kikapcsolva. A habcsók akkor készült el, ha az alja könnyen leválik a tepsiről.

Jeles évfordulók Magyarország történetéből

Március 12.

A betörő tatárok elleni csata a Vereckei-hágón

1241. március 12-én a Vereckei-szorost védő Tomaj Dénes nádor kis létszámú seregével bátran megütközött az országra támadó tatár sereg előhadával. A Batu kán vezetésével

Magyarország ellen vonuló tatár fősereg előhadát Sejbán irányította. A magyarok természetes és mesterséges akadályok mögött várták a támadást. A tatárok – ha hinni lehet a krónikáknak – 40 ezer orosz fejszével szétverték az úttorlaszokat, majd a tatár fegyveresek tömege zúdult a védőkre. A csata kíméletlen és véres volt, és hiába a hősies védekezés, Dénes nádor serege az egyenlőtlen harcban elvérzett. Dénes is sebesülten, néhányad magával menekült Pestre, ahol beszámolt IV. Béla királynak a vereségről. Az ország keleti kapuja nyitva állt a tatárok előtt.

A magyar művelődés nagy alakjai

Pulszky Ferenc

A magyarországi múzeumszervezés és műgyűjtés nagy alakja. Közgyűjtemények alapítója, a szakági muzeológia megteremtője. Kultúrapártoló és kultúraterjesztő.

A kuruc időkben Lengyelországból Észak-Magyarországra költözött Pulszky család Mária Teréziától nyerte el nemesi címét. Az eperjesi főtérre néző szülői házban szívta magába az 1814. szeptember 17-én született Ferenc a műveltség első cseppjeit. Régiségek iránti vonzalmát anyai nagybátyja, Fejérvári Gábor felvilágosult szellemisége és szenvedélyes gyűjtőtevékenysége alapozta meg. Jogi tanulmányokat folytatott.

Az 1839–1840. évi országgyűlésen már megyéje követe volt; a szellemi és politikai élet meghatározó személyiségeivel került barátságba. Az első független magyar kormányban vezető pozíciót bíztak rá. Ő eszközölte ki Bem tábornok kihallgatását Kossuthnál, amelynek következtében a lengyel hős az erdélyi hadak ura lett. 1849 januárjában az osztrák kormány Pulszkyt is elfogásra ítélte.

Közel ötezer társával együtt az emigrációt választotta. Végigkísérte Kossuthot angliai diadalútján, majd báró Eötvös József közbenjárására amnesztiát nyert és politikusi pályáját a Deák-párt tagjaként folytatta tovább.

A politikai tevékenységét azonban hamar elnyomta a közművelődés felemelése iránt érzett elhivatottsága. 1869 elejétől negyedszázadon át volt a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója. Tudományos osztályok megteremtésével, szakkönyvtári fejlesztéssel (érkezésekor a régészeti könyvtár 200 kötetet számlált, távozásakor tízezret) és a szakgyűjtemények alapjainak lerakásával a nemzeti művelődés alapintézményévé fejlesztette a múzeumot. 1870-től a magyarországi múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjeként fejtette ki fáradhatatlan múzeumszervező munkáját. Az eredmény az Iparművészeti Múzeum, a Szépművészeti Múzeum, a Néprajzi Múzeum, a Természettudományi Múzeum és számos vidéki múzeum létrejötte volt. Lobkowitz herceg ásványgyűjteményének megvételével Európa második legrangosabb kőzetgyűjteményét szerezte meg a Nemzeti Múzeumnak. Az Esterházy-képtár megvásárlásával a Szépművészeti Múzeum elődjének az alapját rakta le. Szervező munkássága közben rendszeresen publikált az *Archeológiai Értesítő*ben a legújabb őskori, kelta, római és népvándorlás kori leletekről. A *Magyarország archeológiája* címet viselő régészeti monográfiájának megjelenését már nem érhette meg. 1897. szeptember 9-én, munka közben, a Nemzeti Múzeumban érte a halál.

Hímesdíszítő ötletek

A vöröshagyma héjában főzött tojás vöröses, sötétsárgás színű lesz, a lilahagyma segítségével pedig lila árnyalatot kap.

A pirospaprika vízben forralva kitűnő főzőleve lesz a majdani narancssárga tojásoknak. Hasonló módon festhetünk spenótból zöld, kávéból barna, vöröskáposztából kék tojást, kurkuma, illetve citrom- vagy narancshéj felhasználásával pedig sárga locsolóajándékot.

Tojásmécses

Hozzávalók: félbetört tojáshéjak, tojásfesték, kanóc, viasz vagy maradék gyertya

Elkészítés:

1. Ha rántottát készítünk, ne dobjuk el a tojáshéjakat, hanem mossuk meg őket!

2. Ezután tegyük bele néhány percre forró vízbe, hogy jól befogja a tojásfesték, majd tegyük bele a festékbe.

3. Néhány perc múlva kész a mécsesünk váza.

4. Beletesszük a boltban vásárolható kanócot, vagy ha az nincs, akkor egy vastagabb fonal végére egy kis gyöngyöt kötünk súlynak, ez lesz a kanóc.

5. Erre öntjük rá a felolvasztott viaszt vagy gyertyamaradékot.

Postabontás

Szerkeszti:
Kovács Erika

Gönczy Ákos, *3. oszt., Beregszász*

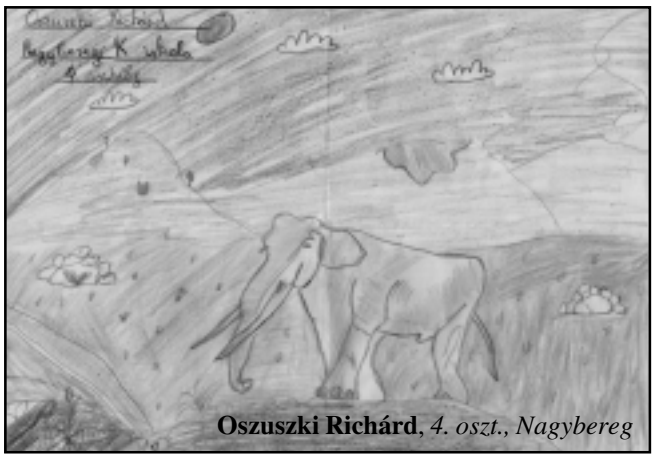

Oszuszki Richárd, *4. oszt., Nagybereg*

A jó szó: orvosság

Kedves ismerősömet Glózik Lucának hívják. Figyeljük meg, hogyan vélekedik a jó szó fontosságáról!

Mindannyian másmilyenek vagyunk. Máshogy fejezzük ki az érzelmeinket, máshogy éljük meg a mindennapi gondokat.

Vannak, akik magukba roskadva rágódnak egy-egy gondon, s vannak olyanok is, akiknek ki kell beszélniük magukból azt, ami a szívüket nyomja. Egy dologban azonban mindannyian egyformák vagyunk, mégpedig abban, hogy szükségünk van egy-egy kedves, bátorító szóra.

Aki azt állítja, hogy neki még soha nem esett jól, amikor valamiért megdicsérték, vagy csak barátságosan szóltak is hozzá, az vagy nem mond igazat, vagy kőből van a szíve. Hiszen olyan szívmelengető az, ha például mielőtt órán felelsz, valaki sok szerencsét kíván, vagy megszorítja a kezed. Szinte azt érzed utána, hogy a tanár nem tud olyat kérdezni, amire nem vagy képes azonnal válaszolni. Sőt nem is fontos szavakba öntenünk a bizalmunkat, elég egy mosoly vagy egy ölelés.

Szóval, legyünk mindig kedvesek az emberekkel, és gondoljunk bele, hogy ellenkező esetben milyen jólesne nekünk is egy-egy jó szó!

Dr. H. Tóth István

A nagyvárosi élet szigetlakói

Mai rohanó világunkban egyre kevesebb időt fordítunk baráti kapcsolataink ápolására. Ehhez az elszomorító állapothoz nagyrészt a fejlett elektronikai eszközök is hozzájárulnak.

Manapság, ha meg akarunk osztani valamit a barátunkkal, osztálytársunkkal vagy kollégánkkal, nem találkozunk vele személyesen, inkább felhívjuk telefonon, vagy küldünk neki egy drótlevelet, esetleg dobunk egy sms-t. Ilyen, látszólag sok kis apróság miatt lesznek az emberek egyre magányosabbak, s egymástól elszigetelve élnek. Úgy érezhetik magukat, akár egy hajótörött, akinek semmihez nincs köze, senkit sem ismer, őt sem ismeri senki. Él begubózva a saját kis külön világában.

Amondó vagyok, hogy tegyünk az ellen, hogy mi is ilyen sorsra jussunk, s próbáljunk meg minél több személyes kapcsolatot kialakítani, aktív társasági életet élni!

Glózik Luca, *14 éves*

Licskes-lucskos szürke apó

Licskes-lucskos szürke apó,
– hujj, hejj, hajj –, a szél vagyok!
Szép mezőből seprűjével
Kikergette a napot.
Szél azt mondta: Hejj, hujj, hajj!
Nap azt mondta: Bejj, bujj, bajj!
A szél megkergette,
utolérte,
aztán bizony jól megverte,
s összetörte,
össze ő!!!
Szép mezőből kiseperte,
a zsákjába bekötötte.
Mondjuk hát meg: hova tette?
Zsákba tette? Zsákba ő!
Azért lett most rossz idő.

Miska Evelin, *7. oszt., Kisbégány*

Ki ír nekem?

Levelezni szeretne

Tóth Eszter Gabriella (Beregszászi járás, 90251, Mezőgecse, Béke u. 24.) kedvenc tantárgyaim: angol és ukrán. Hobbim az olvasás, szalvétagyűjtés. Kedvenc állatom a kutya és a nyúl.

Pályázatunkra érkezett

Van egy hely...

Van egy hely, mely mindig biztonságot nyújt,
Egy hely, hol mindig örömteli szemek várnak,
Ez a hely olyan, amilyen máshol soha,
E hely neve: az Otthon.

Az Otthon… ezen a helyen növünk fel,
Itt tanulunk meg felelősségteljes emberek lenni,
Itt látjuk meg először az élet örömeit,
Itt növünk fel, s talán halunk is meg egyszer.

S ha távoli földekről hazavándorlunk,
Kíváncsi szemekkel néznek majd reánk,
Mit hoztunk az idegenből,
Szeretjük-e még ezt a hazát?

S mikor el kell hagyjuk e jámbor földet,
Mikor itt kell hagyjuk e nemes vidéket,
Egyre csak hangosan, felsóhajtva mondjuk:
„Otthon, édes otthon, el kell hagynom téged."

Kopasz Rebeka Magdolna
6. oszt. Dercen

Ünnepnapra ébredtem

Ködös reggel volt,
mikor egy nap felébredtem,
s a felszáradó harmatot
az ablakból figyeltem.
Ünnepnapra ébredtem,
nem másra, mint húsvét napjára.
Mosollyal az arcomon
az ágyból kiszálltam,
s szépen felöltözve,
kosaramat megpakolva
a templomba sétáltam.
Templom után mindenki
az ünnepi ebédet eszi,
s a locsolókat várva
a hímeseket készíti.
S mikor este lesz,
és a nap is nyugovóra tér,
e húsvéti nap is véget ér.

Varga Nikolett, *(Csepe)*

Vers az egészségről

***E**jnye, Peti, nem mosdottál,*
***G**yere, itt a szappan, nem bánt!*
***É**n nem szeretem a koszos gyereket,*
***S**zépen mosd meg a füled mellett!*
***Z**ene szól, közben mosdik Peti*
***S**zépen meg is fésülködik.*
***É**desanyja örül neki,*
***G**yermekét most megöleli.*

Jakab Melinda, *6. osztály, Halábor*

Kedves Irka!

Rohály Karolina vagyok, 9 éves. Nagyon szeretem az Irkát, mindegyik számát megveszem. Nagyon szeretem a rejtvényeket, verseket, meséket és a játékokat.

Imádok levonókat gyűjteni. Már az egész lakás ki van velük ragasztva. Van nekem egy külön füzetem is, amelyben gyűjtöm őket. A füzetben már 121 darab található. Nagyon szeretem az újságokat és a képregényeket is.

A hobbim a rajzolás, olvasás, tánc, televíziózás és a rejtvényfejtés. A kedvenc könyveim a meséskönyvek: *Magyar népmesék, Andersen és a Grimm testvérek meséi, Vuk.*

Több kedvenc műsorom is van. *Ezek megőrültek*, *Fókusz*, és természetesen a rajzfilmek: *Mickey egér, Phineas és Ferb* (majd visszatérek rá), *Jimmy Cool, K vs Cat, Hupikék törpikék, Eperke, Dóra, a felfedező, Go Diego, go, Spongya Bob kockanadrág* stb.

A *Phineas és Ferb* (ejtsd: Finesaz és Förb) az egyik kedvenc mesém. Akinek van kábel- vagy műholdas tévéje, az a Disney Channel-en nézheti. A rajzon, amit az Irkának küldök, Phineas látható Perryvel (ejtsd: peri), a barátnőjével, Izabellával és egy szuperhőssel, Meannel (ejtsd: Min) (Izabella a fekete, Phineas a piros hajú gyerek, Perry a kék, Mean a fehér kisállat).

Rohály Karolina, *Ungvár*

Benn a bárány, künn a farkas

Ezt a játékot 15-20 gyerek is játszhatja a szabadban. Egy bárányt meg egy farkast választanak maguk közül a következő kiszámolóval:

Egyedem, begyedem, tengertánc,
Szól a rigó Rakottyán.
Cérnára, cinegére,
Hess ki, liba, a mezőre, hess!

Kézfogással kört alakítanak, belül a bárány, kívül a farkas. A bárány úgy tesz, mintha legelne, a gyerekek beszélgetnek vele:

– Mit eszel, bárányka?
– Zöld füvet.
– Adjál nekem is!
– Innen nem!

Erre a játékosok egyszerre kiáltják:

– Benn a bárány, künn a farkas, fuss!

A farkas kergetni kezdi a bárányt, aki hol kiszalad a körből, hol visszabújik: ki akarja cselezni a farkast. A gyerekek segítik a bárányt a menekülésben, felemelik előtte a kezüket, a farkast pedig akadályozzák. Ha mégis sikerül megfognia a bárányt, új farkassal és új báránnyal folytatják a játékot.

Staféta a görbe bottal

(Észak-amerikai indián játék)

Két csapat játszik, és mint a stafétajátékban szokás, tagjai egymás mögött oszlopban felsorakoznak. Mindegyik csapat előtt egy körülbelül 25 centiméter hosszú, kissé görbe bot van. Adott jelre minden csapat első játékosának ezt a botot kell lábbal továbbítania egy húsz méterre a csapatok előtt kijelölt vonalig és onnét ismét vissza. A bot rugdosása úgy történik, hogy a bot nem emelkedik a levegőbe, csak a földön csusszan. Az a játékos, aki a levegőbe rúgja a botot, büntetést kap; újra kell futnia a távot. Amint az első játékos a bottal hazaért, átadja azt a másodiknak, és így tovább. Amelyik csapat utolsó játékosa hamarabb ért vissza a bottal a kiindulási pontjára, az nyert.

Javítsd ki az elírt közmondásokat!

- A lónak ablak kell, nem ostor.
- Nyugtával dicsérd a papot.
- Vak tyúk is talál szenet.
- Egy kecske nem csinál nyarat.
- Ki korán kel, parazsat lel.

Jó tanács

Az ikerszavak kezdőbetűiből egy jó tanács alakul ki.

…… - barka

…… - hatöl

…… - rongy

…… - durran

…… - cseprő

…… - forog

…… - begyedem

…… - kelés

…… - hátra

…… - dombos

Szópótló

Minden sorba ugyanazt a szót kell beírnotok. Melyiket?

			A	S			
			N	Y	I		
			A	T	L	A	N
			A	C	S	K	A

Számok Rómából

Hat számtani feladatot láttok a képen. Ezeket római számmal írtuk és mindegyikben hiba van. Rakjátok ki gyufaszálból, és javítsátok ki! Minden sorban csak egy darab gyufaszálat kell áthelyezni. Az egyenlőségjelek nem változnak. Segítségül megadjuk a római számok jelentését.

I = 1
II = 2
III = 3
IV = 4
V = 5
VI = 6
VII = 7
VIII = 8
IX = 9
X = 10
XI = 11
XII = 12
XIII = 13
XIV = 14
XV = 15
XVI = 16
XVII = 17
XVIII = 18
XIX = 19
XX = 20
XXI = 21

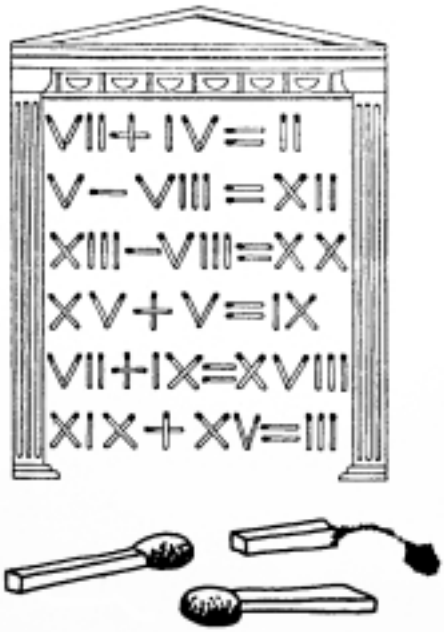

Anagramma

Az alábbi szavak betűit rendezd át értelmes szavakká és írd be őket az ábrába! A kiemelt sorban egy tavaszi virág nevének kell kialakulnia.

TÁVOK LEMÉR BÖGRE
SOROZ KENŐCS PAKOL

*				
*				
*				
*				
*		CS		
*				

Beküldési határidő: 2011. május 15.

Húsvéti szalvétatartó

Tündérujjak

Elkészítés: Mindenkinek tudjuk ajánlani ezt a szalvétatartót, mert nagyon gyorsan és egyszerűen elkészíthető, és nagyon jól mutat az ünnepi asztalon.

Hozzávalók: csuhé, rafia, 2 cm-es hungarocellgolyó vagy makk, mogyoró

1. Először is meleg vízbe tíz percre beáztatjuk a csuhét, hogy megpuhuljon, és könnyen formázható legyen.

2. Miután megpuhult, kiveszünk egyet a vízből, és a csúcsától kb. egyharmadához letesszük a golyót, ebből lesz a nyuszi feje. Olyan széles levelet válasszunk, hogy bele tudjuk csavarni a golyót.

3. Ezután rafiával szorosan megkötjük a csuhét a golyó alatt és felett is. A golyó alatti rafiát ne vágjuk el, mert még hasznát vesszük!

4. Ha ez kész van, a felső részt kettétépjük, ebből lesznek a nyuszi fülei. Egy kicsit széthúzzuk, hogy szépen álljanak.

5. Következő lépésként a szalvétatartó testet készítjük el: a csuhé széleit két oldalon behajtjuk, majd visszahajtjuk a nyakrészig, ahol megkötjük. Végül egy kb. 10 cm-es keskeny csuhédarabot a két végén behajtunk, középen odakötözzük a nyakrészhez. Ebből lesz a nyuszi szép masnija.

6. Ha még nem tetszik teljesen a nyuszink, nedvesen alakítgathatunk rajta. Ha megszáradt, már nem, mert akkor törik! De ha nem jól szárad, egy kis nedvesítés után a hiba javítható.

7. Ezután már csak meg kell várni, hogy megszáradjon, és máris belehajtogathatjuk a szalvétát. Ünnepi asztalunk dísze lesz!

DÖNGICSÉLŐ
ÓVODÁSOK MELLÉKLETE · SZERKESZTI GABÓDA ÉVA

Osvát Erzsébet

Itt a tavasz!

Kidugtam a fejemet,
hát mit láttam, gyerekek!
Erre szaladt Télapó,
a hátán hótakaró.

Megörültem, de meg ám!
Hívtam Szellő paripám,
ráültettem a Napot,
s hipp-hopp, hipp-hopp, itt vagyok!

Biztosan már tudjátok,
ki toppant be hozzátok.
Ismeritek zöld ruhám?
Tavasz jön a Tél után.

Csanád Béla

Április

Kék ég! Kék ég!
Derűs tiszta ég!
Csillog, villog a napsugár,
tündököl a rét!
Zöld nád! Zöld nád!
Ragyog a nagy víz!
Gólya lépked a szélében,
nem is egy, de tíz.
Kis nyúl! Kis nyúl!
Fut a réten át.
Ne fuss, ne fuss! Nézd,
milyen szép,virágos az ág!

Balogh József

Locsolásra

Virágharmat várt reám
húsvéthétfő hajnalán.
Kakasszókor elindultam,
tarka rétre eljutottam,
illatait mind elkértem,
és a rétnek megígértem:
locsolkodni elmegyek,
öntözni a hölgyeket.
Tessék, hát most itt vagyok!
Piros tojást kaphatok,
ha már hoztam
jó illatú harmatot?

Kiscsibék

Kotlómama vígan sétál a kiscsibéivel a réten. Ám a kiscsibék szétszaladtak, ide-oda elbújtak. Keresd meg őket! Hányan vannak? Színezd ki a képet kedved szerint! Jó szórakozást!

Öntözőversek

Nem vagyok én török,
Öntözködni jövök.
Ha száz koronát nem adtok,
Mindent összetörök!
(*Nógrád megye*)

Ajtó megett állok,
piros tojást várok,
ha nem adtok, lányok,
mind a kútba hánylak!
(*Sepsiszentgyörgy*)

Készítsünk katicabogarat!

Alapanyagok: hungarocelllabda vagy- golyó, piros és fekete színű festék (tempera, guash), fekete zsenília drót, ecset, olló, ragasztó, a golyó átmérőjével megegyező kör alakú kemény papír.

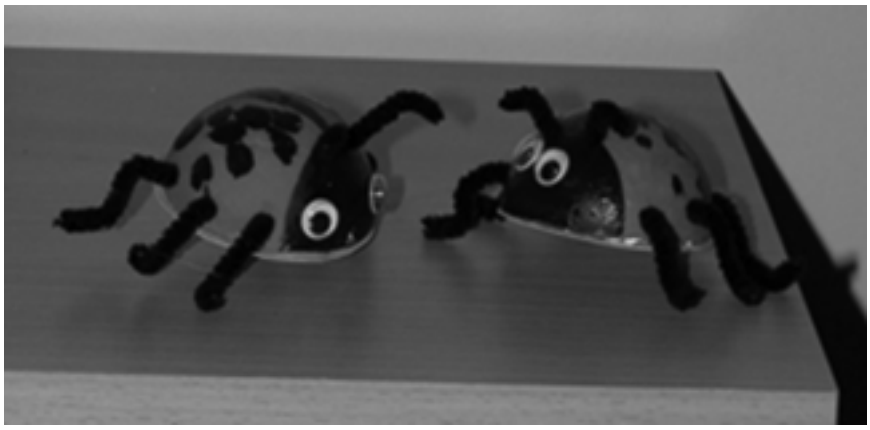

Elkészítés: A hungarocell-labdát éles késsel kettévágjuk – ezt a műveletet felnőtt végezze el! A két félgolyót piros festékkel fessük be. Ha megszáradt, feketével fessünk rá pöttyöket, fejrészt, a hátára húzzunk csíkot. A zsenília drótból 6 db 6 cm-es és 2 db 3 cm-es darabot vágunk: a hosszabbak a lábak, a rövidebbek a csápok. Ezeket az oldalába fúrt lyukakba szúrjuk, rendezzük el őket, hogy szépen álljanak. Ragasszunk szemeket a fejre! Alulra ragasszuk fel a kartonlapot, hogy esztétikusabb legyen a munkánk. Ötlet: ha mágneslapot ragasztunk a katicabogarak aljára, szép hűtőmágnesünk lesz!

Jó szórakozást!

Találós kérdések

Nyúl volna, nyoma volna,
harcsa volna, farka volna,
vidra volna, vére volna.
Nyúl nincs, nyoma sincs,
harcsa sincs, farka sincs,
vidra sincs, vére sincs,
mégis élőállat a világon.
(Pillangó)

Ismerek egy tarka házat,
lakik benne szarvas állat;
szegényke fél nagyon tőled,
szarvát behúzza előled.
Bármerre jár, völgyön, hegyen,
házikója vele megyen...
Tarka házban szarvas állat,
minden gyermek kitalálhat.
(Csiga)

Télen ad jó meleget,
ősszel táplál tégedet,
nyáron árnyékot terít,
tavasszal meg felderít.
(Fa)

K. László Szilvia

A csipogó hímes tojás

Egy húsvét reggelen Nyuszimama így szólt fiacskájához:

– Kisfiam! Segíts nekem, légy szíves! El kellene vinni egy tojást a Piros utcába, hogy piros tojás készüljön belőle.

– Mindig én! – dohogott Nyuszika, de azért engedelmesen elindult. Ment, mendegélt, aztán szökdécselt, aztán azt játszotta, hogy feldobja és elkapja a tojást. Közben nagyokat nevetett és kurjongatott, egyre jobban érezte magát. Egészen a következő pillanatig. Ekkor ugyanis nem sikerült a dobás, jobban mondva az elkapás, a tojás az utcakövön kötött ki. Azt pedig mindenki tudja, hogy ilyenkor mi történik! Na, mi? Bizony, a tojás eltörött. A belseje kifolyt, a tojáshéjak, mint valami kirakójáték széthullott darabjai, szanaszét hevertek a földön. A nyúlgyerek bánatosan lógatta a füleit, és azon töprengett, mihez kezdjen most.

Eközben a baromfiudvar hátsó szegletében örömteli esemény történt. Tyúkanyó, aki már hosszú, hosszú ideje melengette tojásait, halk csipogást hallott az egyik belsejéből. Rögtön tudta, hogy ez mit jelent. Az egyik csemetéje hamarosan kibújik szűkké vált otthonából. Segített feltörni a tojáshéjat, és a sárga gombolyag kigurult a tojásból. Hamarosan követte a többi is, és immáron öt pelyhes kiscsibe téblábolt tyúkanyó körül.

Már csak egy tojás maradt épen a fészekben.

Ezt az egy tojást vette észre Nyuszika. Megörült a szerencsének, benyúlt a kerítés alatt, és boldogan vitte magával kincsét. Mire Tyúkanyó visszafordult, már csak hűlt helye volt hatodik gyermeke bölcsőjének.

– Kotkodács, kotkodács, hol a hatodik tojás? – kotyogott bánatosan, és izgatottan totyogott a fészek körül.

Nyuszika közben odaért a Piros utcába, és hamarosan át is vehette a pirosra festett hímes tojást. Óvatosan vitte visszafelé. Vigyázott, hogy el ne törjön, Nyuszimama vihesse a gyerekeknek.

Igen ám, de éppen mikor a baromfiudvar mellé ért, különös dolog történt! A tojás csipogni, majd repedezni kezdett. Nyuszika megállt ijedtében, elhűlve meredt a különös hímes tojásra. Néhány perc múlva pedig már csak a piros tojáshéj eltörött darabjai emlékeztették arra, hogy honnan is tart éppen hazafelé. A tenyerén egy sárga kiscsibe pihegett.

– Mama! Mama! – sipogta a kicsi, mire a felbőszült Tyúkanyó oroszlánként rontott a nyúlgyerekre. Alaposan helybenhagyta, és csak akkor volt hajlandó meghallgatni, hogy mi is történt valójában, mikor visszakapta elveszett gyermekét.

Végül minden jól végződött. Tyúkanyó megbékélt, sőt adott egy ajándéktojást a pórul járt nyuszinak. Húsvéti nyusziéknál azóta is emlegetik, hogy is volt az, mikor a hímes tojás csipogni kezdett!

Kakas hajtogatása

Tündérujjak
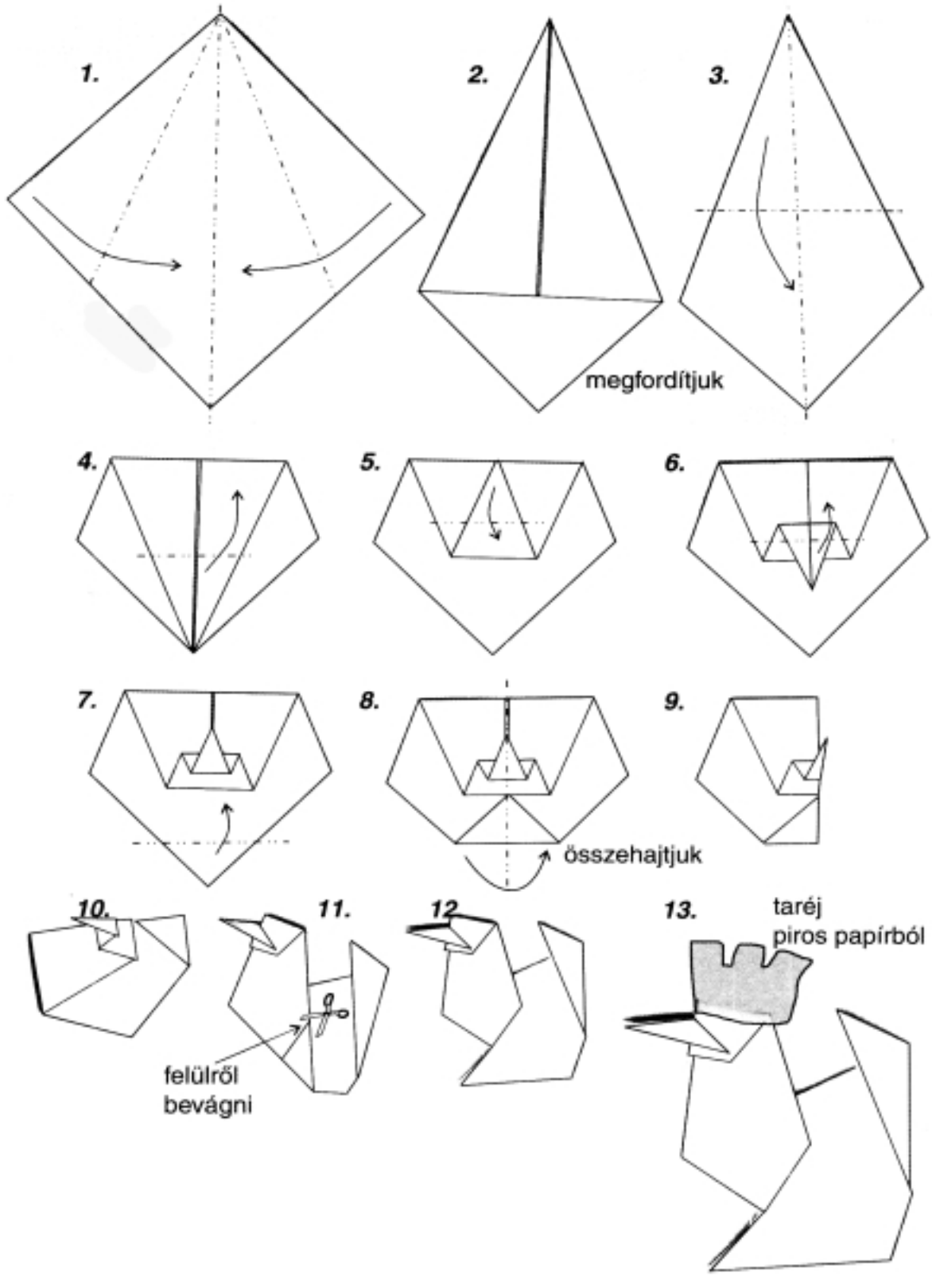
Anyaga: 8x8 cm-es papírnégyzet